

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА
РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
(2023-2027)

РСРО1-18
20082

Европейски съюз

Европейски земеделски фонд за развитие на
селските райони

за гарантиране на земеделието

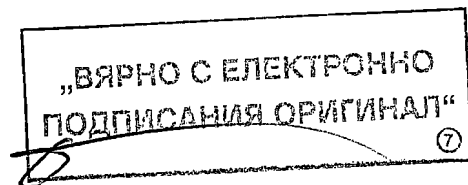
Европейски фонд

Одобрил: Тая Георгиева
Заместник-министър
на земеделието и храните
и Ръководител на
УО на СПРЗСР (2023-2027)

8/28/2023

X

Тая Георгиева
зам.-министър на земеделието и храните ...
Signed by: Tanya Hristova Georgieva

ПРОЕКТ НА ПРОТОКОЛ
от
ПЪРВО РЕДОВНО ЗАСЕДАНИЕ
на
Комитета за наблюдение
на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони
2023-2027 г.

5 юни 2023 г.

Хотел „Рамада“, гр. София

ПРОЕКТ НА ДНЕВЕН РЕД

**за провеждане на 1-во заседание на Комитета по наблюдение (КН) на
Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г.
(Стратегически план 2023-2027 г.) на 05.06.2023 г.**

08:30 – 9:15	Регистрация на участниците, проверка за наличие на кворум.
9:15 – 9:25	т. 1. Откриване на заседанието на Комитета по наблюдение Стратегически план 2023-2027 г. Приемане на дневния ред. <i>Георги Събев – заместник-министър на земеделието и председател на КН на Стратегическия план 2023-2027 г. за одобрение</i>
9:25 – 10:00	т. 2. Обсъждане на Проект на Вътрешни правила за организацията и дейността на КН на Стратегическия план 2023-2027 г. <i>Докладва: Секретариат на КН на Стратегическия план 2023-2027 г. за одобрение</i>
10:00 – 11:30	т. 3. Представяне и обсъждане на Решение на Комисия по земеделието, храните и горите на 48-мо Народно събрание за промени в Стратегическия план 2023-2027 г. <i>Докладва: Управляващ орган на Стратегическия план 2023-2027 г. за информация/дискусия</i>
11:30 – 13:00	т. 4. Представяне и обсъждане на Предложения на браншови организации и заинтересовани страни за промени в Стратегическия план 2023-2027 г. <i>Докладва: Управляващ орган на Стратегическия план 2023-2027 г. за информация/дискусия</i>
13:00 - 14:00	Обедна почивка
14:00 – 15:30	т. 5. Финансово-технологични карти за остойностяване на разходите в секторите, които ще се използват като основа при провеждане на политиките, в т.ч. по направления. <i>Докладва: Управляващ орган на Стратегическия план 2023-2027 г. за информация/дискусия</i>
15:30 – 17:00	т. 6. Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенции: <ul style="list-style-type: none"> ▪ интервенция П.Ж.1 от Стратегическия план 2023-2027 г. „Подкрепа за оперативни група в рамките на Европейското партньорство за иновации“ (Първа стъпка); ▪ интервенции I.E1-I.E.9 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектора на пчеларството; ▪ интервенции I.Г.2.1- I.Г.2.5 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектор „Мляко и млечни продукти“; ▪ интервенция по ВОМР П.Ж.5 - Изпълнението на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие. <i>Докладва: Управляващ орган на Стратегическия план 2023-2027 г. за одобрение</i>
17:00 – 17:30	т. 7. Индикативна годишна работна програма за прилагане на подхода ВОМР за 2023 г. <i>Докладва: Управляващ орган на Стратегическия план 2023-2027 г. за одобрение</i>

Списъкът на участниците в Първо заседание на Комитета по наблюдение на СПРЗСР (2023-2027) е даден като Приложение 1 към настоящия протокол.

Проект на Вътрешните правила за работа на Комитета е даден като Приложение 2 към настоящия протокол.

Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенция II.Ж.1 от Стратегическия план 2023-2027 г. „Подкрепа за оперативни група в рамките на Европейското партньорство за иновации“ (Първа стъпка) е даден като Приложение 3 към настоящия протокол.

Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенция I.E1-I.E.9 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектора на пчеларството е даден като Приложение 4 към настоящия протокол.

Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенция I.G.2.1-I.G.2.5 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектор „Мляко и млечни продукти“ е даден като Приложение 5 към настоящия протокол.

Заседанието, ръководено от г-н Георги Събев – заместник-министър на земеделието и ръководител на Управляващия орган на Стратегическия план и председател на Комитета по наблюдение, започна в 9:40 часа.

В него участие взеха членове на Комитета, г-жа Елица Живкова от ГД „Земеделие“ на Европейската комисия, г-жа Здравка Димитрова от ГД „Земеделие“ на Европейската комисия, представители на Управляващия орган на СПРЗСР 2023-2027 г., на Държавен Фонд „Земеделие“ и други.

Георги Събев приветства всички присъстващи с добре дошли. Изказа своята благодарност на всички, които са участвали в Тематичната работна група за разработване на Стратегическия план и допринесли със своите компетентности и усилия той да стане факт.

Председателят изказа благодарности и на представителите от Европейската комисия, госпожа Елица Живкова и госпожа Здравка Димитрова за усилията, които екипът им е полагал, за да консултира многократно Управляващия орган в постигане на нелеката задача по изготвяне, оформяне и одобрение на българския Стратегически план.

След потвърждение от Секретариата на Комитета за необходимия кворум председателят откри заседанието.

Георги Събев, в качеството си на ръководител на Управляващия орган (УО) на Стратегическия план, който е определен с Решение № 97 на Министерския съвет от 1 февруари 2023 година, съобщи, че функциите на УО ще се изпълняват от четири дирекции в Министерството на земеделието и това са: дирекция „Директни плащания“, дирекция „Развитие на селските райони“, дирекция „Пазарни мерки и организация на производители“ и дирекция „Животновъдство“: Госпожа Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“, госпожа Аделина Стоянова – директор на дирекция „Директни плащания“ са определени за заместник-председатели в Комитета

по наблюдение. Още четири дирекции, а именно дирекция „Биологично производство“, дирекция „Растениевъдство“, дирекция „Държавни помощи и регулации“ и дирекция „Идентификация на земеделските парцели“ в Министерството на земеделието ще подпомагат Управляващия орган при изпълнение на функциите на комитета.

Председателят информира всички присъстващи, че Комитетът за наблюдение на Стратегическия план ще поеме и функциите на Комитета за наблюдение на Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г, веднага след като приключи текущата писмена процедура на Програмата за развитие на селските райони за този период и предостави думата на г-жа Елица Живкова от Европейската Комисия.

Елица Живкова приветства всички на това Първо заседание на Комитета по наблюдение за Стратегическия план и изрази удовлетворение, че въпреки първоначалното закъснение в конституирането на Комитета първото заседание е организирано в кратки срокове и това е от изключителна важност за стартиране изпълнението на самия план. Г-жа Живкова акцентира освен върху приемането на Вътрешните правила, така и върху критериите за подбор на определени интервенции в плана, за да може да стартира изпълнението му. Обърна внимание за изпращането на материали от заседанията навреме и в срок, не по-малко от 10 работни дни, към всички участници в работата на КН. Благодарил и пожела успешно заседание.

Точка 1

Приемане на дневния ред на заседанието

Георги Събев изказа благодарности и предложи да се премине към приемане на дневния ред на заседанието:

1. Откриване на заседанието на Комитета по наблюдение на Стратегически план 2023-2027 г. Приемане на дневния ред.

2. Обсъждане на Проект на Вътрешни правила за организацията и дейността на КН на Стратегическия план 2023-2027 г.

3. Представяне и обсъждане на Решение на Комисия по земеделието, храните и горите на 48-мо Народно събрание за промени в Стратегическия план 2023-2027 г.

4. Представяне и обсъждане на Предложения на браншови организации и заинтересовани страни за промени в Стратегическия план 2023-2027 г.

5. Финансово-технологични карти за остойностяване на разходите в секторите, които ще се използват като основа при провеждане на политиките, в т.ч. по направления.

6. Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенции:

▪ интервенция П.Ж.1 от Стратегическия план 2023-2027 г. „Подкрепа за оперативни група в рамките на Европейското партньорство за иновации“ (Първа стъпка);

▪ интервенции I.E1-I.E.9 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектора на пчеларството;

▪ интервенции I.G.2.1- I.G.2.5 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектор „Мляко и млечни продукти“;

▪ интервенция по ВОМР II.Ж.5 - Изпълнението на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие.

7. Индикативна годишна работна програма за прилагане на подхода ВОМР за 2023 г.

Получени становища по точките от дневния ред са:

г-жа Весела Данева – директор на дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ от Министерството на финансите;

г-н Костадин Костадинов – председател на Управителния съвет на НАЗ;

г-н Георги Стоянов – председател на Български фермерски съюз;

г-жа Галина Симеонова – главен директор на Главна дирекция Оперативна програма „Околна среда“;

г-н Атанас Василев – председател на Национално сдружение на българските лозари;

г-н Венцислав Митков – председател на Сдружение „Обединение на земеделски производители“;

г-н Васил Беломоров – изпълнителен директор на „Биофарминг“;

г-жа Димитричка Търпанова – Добруджански и овощарски съюз, Николай Колев – Съюза на Дунавските овощари, Йордан Кръстанов – Българска асоциация на производители на оранжерийна продукция, Марияна Милтенова – Национален съюз на градинарите в България; браншови организации на сектор „Плодове и зеленчуци“ за изменение на Стратегическия план на Република България;

г-жа Елеонора Неголова – председател на Управителния съвет на НСМБ;

г-н Камен Макавеев – Асоциация „Интегро“;

г-жа Соня Микова – Централно координационно звено;

г-н Йордан Кръстанов – председател на Управителния съвет на БАПОП,

г-н Велин Георгиев – председател на Управителния съвет на НАОП;

г-н Божидар Петков – председател на Управителния съвет на БАМ-Я;

Управляващия орган на Програма „Образование“, от Министерството на околната среда и водите - което гласи, че не е целесъобразно да бъдат разглеждани поставените точки от дневния ред касаещи Стратегическия план;

г-н Венцислав Върбанов – председател на Управителния съвет на АЗПБ;

г-н Николай Василев – началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“, дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“ към Министерството на земеделието;

Управляващия орган на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“;

г-жа Нели Кадиева – председател на Управителния съвет на Асоциация „Българска национална ЛИДЕР мрежа“;

г-жа Силвия Георгиева – изпълнителен директор на Националното сдружение на общините в Република България;

Министерството на туризма;

г-н Иван Главчовски от Сдружение „Екология, образование и иновации“;

г-н Божидар Петков – Българска асоциация на малинопроизводителите и ягодоплодните, две становища са постъпили;

г-н Цветан Спасов – ръководител на Управляващия орган на Програма развитие на човешките ресурси от Министерството на труда и социалната политика;

г-н Йордан Чорбаджийски – председател на Националната лозаро-винарска камара;

г-н Божидар Петков – Българска асоциация на малинопроизводителите и ягодоплодните по-конкретно за фотоволтаиците в това становище;

г-жа Тая Петрова Герушева- Николова от Българска асоциация на организации на производителите мед и пчелни продукти;

г-жа Мария Бояджийска – заместник-министър на околната среда;

г-жа Димитричка Търпанова – Добруджански овощарски съюз и от господин Божидар Петков отново от Българската асоциация на малинопроизводителите относно технологичните карти.

След изреждане на всички становища председателят предостави възможност за кратко представяне по предложенията от съответната точка.

Междувременно съобщи за получено предложение за промяна в дневния ред от г-н Венцислав Върбанов – председател на Асоциацията на земеделските производители, за отпадане на точка 5, тъй като планираните онлайн дискусии по технологичните карти, насрочени за 29-ти и 30-ти май, ангажимент, поет от Министерството в рамките на последното заседание на Съвета по животновъдство, не са се състояли. Г-н Върбанов предложи освободеното време да бъде оползотворено за увеличаване на времето по т. 3 и т. 4., както и да се информира Комитета по наблюдение за установените предизвикателства по прилагането на изискванията по интервенции на стълб 1 „Зелена архитектура“.

Второто предложение е да се представи информация за Информационната система на СП за прилагане на инвестиционните интервенции през 2023 година, включително планираните за отваряне през 2023 година.

Третото предложение - да бъде запознат Комитетът по наблюдение относно това как ще протече прозрачната и консистентна комуникация на всичко касаещо Стратегическия план на ОСП.

Четвъртото предложение – да се представят намеренията за официално обявяване на срок за приемане на предложения за промени по Стратегическия план, както и при следваща процедура за разглеждане и гласуване в Комитета по наблюдение и изпращане на одобрение до Европейската комисия. АЗПБ предложи още в рамките на дискусиите по точка 2 от дневния ред да се вземе и решение за определяне на подкомитети към Комитета по наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони.

Управляващият орган не прие предложената промяна по дневния ред, тъй като технологичните карти са изпратени на 1 юни до всички участници, а в допълнение на това още от началото на годината те са обсъждани в рамките на различни Консултативни съвети и на срещи с представителите на различните сектори подсектори включително и тези, които присъстват днес, и изразява готовност изпълнителят, разработил картите за растениевъдство - Аграрния университет в Пловдив, да ги представи в интерактивен вид, както и да се представят картите за животновъдство.

По точка 3, Управляващият орган ще информира Комитета по наблюдение за установените предизвикателства по прилагане на изискванията по интервенциите на

стълб 1 „Зелената архитектура“ и кампанията за тази година, които бяха докладвани в рамките на Съвети по земеделие на Европейския съюз, както и ще представите своите виждания за промени в Стратегическия план по ОСП. Предвид факта, че предстои да се избере ново ръководство, както на държавата, така и конкретно в Министерството на земеделието, всичко което се представи в рамките на съответната точка, може и да не се случи. Ще се представи готовността за стартиране на информационната система на Стратегическия план за прилагане на инвестиционните интервенции през настоящата година. По третото предложение Комитетът ще бъде запознат с плановете за прозрачна и консистентна комуникация на всичко касаещо Стратегическия план на ОСП 2023 – 2027 г.

По четвъртото предложение - трудно е да се поемат ангажименти за официално обявяване на срок за приемане на предложния за промени по Стратегическия план, както и последваща процедура за разглеждане и гласуване в Комитет по наблюдение и изпращане за одобрение до Европейската комисия.

По предложението да се определят подкомитети към Комитета по наблюдение на Стратегическия план ръководителят предложи това да бъде направено на следващото заседание, тъй като към момента Управляващият орган няма готовност да предложи такава структура.

Към постъпило предложение за допълнение към точка 6 от дневния ред от господин Главчовски от Сдружение „Екология, образование и иновации“ - преди обсъждане на критериите за ВОМР да се представи кратък и съдържателен анализ за дейностите на МИГ-овете, ясно да се посочат основните проблеми по функционирането им, да се покаже ефективността им в популяризирането на дейностите на местните инициативни групи и да се даде информация колко от МИГ-овете са реализирали стратегиите си, тоест 100 % от бюджета им е договорен с ползватели, какъв процент от бюджета е разплатен, УО даде съгласието си да се представи кратък анализ за дейностите на МИГ-овете, като въвеждаща част към критериите за ВОМР, без да се променя дневния ред.

Премина се към гласуване на предложения дневен ред.

Комитетът по наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието в селските райони 2023 – 2027 година одобрява предложението на УО за дневния ред на Първото заседание на Комитета по наблюдение.

Симеон Караколев предложи отпадането на т. 5 от Дневния ред, тъй като без да са преминали на подсекторно обсъждане в Тематични работни групи, не би следвало да бъдат разглеждани на Комитет и да бъде ангажирана аудиторията и заяви желание за обсъждане на критериите за създаването на картите с техните автори.

Божидар Петков също подкрепи предложението за отпадане на т. 5.

Георги Събев направи уточнение, че този Комитет по наблюдение е първият такъв и тези технологични карти няма да бъдат утвърждавани, а ще бъдат само представени. Предложи представянето им да се състои. За целите на протокола, председателят прикани всеки участник, който вземе думата, да се представи.

Симеон Караколев (Националната овцевъдна и козевъдна асоциация) отново изказа становището си, че обсъждането на технологичните карти не е на мястото на Комитета по наблюдение, като отбеляза, че не е нужно отделно за всеки

сектор/подсектор, да бъдат разгледани съответните направления – млячно, месодайно, месно и т.н.

Георги Събев благодари и предложи да бъдат направени размествания по точките от Дневния ред. Първо да бъде разгледана т. 6, а след нея т. 5, тъй като решенията по точка 6 трябва да бъдат гласувани.

Светлана Боянова (Институт за агростратегии и иновации) направи коментар относно точка 5 и начинът, по който се изчисляват компенсаторните плащания, както и плащанията по еко схемите и всички агроекологични мерки. Изчисленията са на база изисквания на регламента, методологии за изчисление на тези компенсаторни ставки, които показват пропуснати ползи или допълнителни разходи. Когато се говори за обвързано производство, там начинът на изчисление на ставките, е на база на това, колко допълнителен доход е необходим на земеделския производител, т. е двете неща се калкулират по различен начин. Технологичните карти единствено ще имат полза при правене на методиките в компенсаторните мерки, по еко схемите и по агроекологичните мерки и заради това подкрепи предложението за отпадане на точка 5. Методологиите, заедно с технологичните карти, трябва да могат да бъдат сравнявани, за да има методика, с която всички да бъдат съгласни при изчисления на компенсаторните плащания и да бъдат абсолютно публични и предоставени на Комитета по наблюдение.

Цветан Филев (Национална асоциация на тютюнопроизводителите, член на Управителния съвет на Българската аграрна камара) подкрепи казаното от колегите и се присъединява към мнението т. 5 да отпадне със същите аргументи.

Ташка Габровска (представител на Управляващия орган на Програма „Развитие на човешките ресурси“) предлага да не се гласуват критериите по интервенцията, касаеща подхода ВОМР, тъй като постановлението на Министерския съвет за одобрение на правилата за прилагане на подхода ВОМР все още не е прието и тази точка да бъде само за дискусия.

Анита Паскалева (резервен член в Комитета по наблюдение от страна на Министерството на околната среда и водите) допълни, че на 31 май 2023 година е внесена допълнителна информация в Министерството на околната среда и водите относно изискванията и ангажиментите на Министерството на земеделието. При това положение и поради липсата на краен акт по реда на екологичното законодателство ще гласува с глас „въздържал се“ по всички точки освен тези, които касаят интервенциите за подхода ВОМР.

Диана Трифонова (представител на Министерството на иновациите и растежа, Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“, Управляващ орган) подкрепя изказването на г-жа Габровска и също предлага обсъждането на критериите по ВОМР да бъде само за информация и за разглеждане.

Соня Микова (Представител на ЦКЗ) също подкрепи колегите от Управляващите органи по точка 6 – ВОМР критерии да бъдат само за дискусия и информация.

Димитричка Търпанова (Добруджански овощарски съюз) не подкрепи разглеждането на Технологичните карти по точка 5 в момента, защото те са представени само веднъж в Пловдив информативно и корекциите, които са подадени от техния бранш, не са отразени.

Други такива становища бяха изказани от г-жа **Мария Степанчева** (Асоциация на българските биволовъди) и г-н **Илия Проданов** (председател на Националната асоциация на зърнопроизводителите)

Председателят предлага да се премине към гласуване за отпадане на точка 5 от дневния ред.

„Против“ – Няма.

„Въздържал се“ – 13.

Предложението за отпадането на точка 5 от дневния ред, като точка 6 става точка 5 - Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенции, се приема.

Далила Факирова (Главна дирекция Оперативна програма „Околна среда“) също подкрепи колеги от другите програми относно т. 6, тъй като към момента няма действащо постановление, с което се урежда подходът, затова тази точка трябва да е само за информация, защото законодателна основа за приемането на тези критерии още не е одобрена.

Решение по точка 1 от дневния ред:

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието в селските райони 2023 – 2027 година одобри предложението на УО за дневния ред на Първото заседание на Комитета по наблюдение с направената корекция за отпадане на т. 5 от предложениия дневен ред.

Георги Събев предложи преминаваме към точка втора от дневния ред.

Точка 2

Обсъждане на Проект на Вътрешни правила за организацията и дейността на КН на Стратегическия план 2023-2027 г.

Предс. Георги Събев предостави думата на г-н **Антон Аспарухов** от Министерството на земеделието.

Антон Аспарухов отбеляза, че получените коментари са от господин Главчовски, Централно координационно звено, АЗПБ и инж. Василев от дирекция „Търговски дружества и държавни предприятия“.

Предложението от Асоциацията на земеделските производители в България в чл. 5 на Правилата касае актуализацията на заповедта за състава на Комитета по наблюдение, която да бъде обновявана веднъж на три месеца. Предложението може да бъде прието като предложението на Управляващия орган в случая е заповедта за състава на Комитета, да се актуализира веднъж на три месеца за тези членове, за които има постъпили такива предложения.

Елена Иванова обяви следващото предложение за изменение в чл. 6, ал. 2, точка 9.

Таня Георгиева направи коментар актуализацията на Заповедта да се прави освен преди всяко заседание, така и на три месеца, да има гаранция, че преди заседание тя ще бъде актуална.

Светлана Боянова също подкрепи предложението на министерството за актуализация на Заповедта за поименния състав на Комитета да се направи на всеки три месеца.

Предс. Георги Събев предложи след проведена дискусия и обсъждане с колегите да остане оригиналното предложение актуализацията на Заповедта да става веднъж на три месеца и преди заседание при необходимост, тоест ако председателят или заместник-председателите се сменят в някакъв спешен порядък.

Антон Аспарухов представи предложение на Асоциацията на земеделските производители в България за допълване в нова точка 9 следния текст: „Председателят на Комитета има следните функции и отговорности: осигурява прозрачност и представяне на необходимата информация и документи свързани с дейността и решенията на Комитета на заинтересованата общественост“.

Таня Георгиева визира всеки, който е заинтересован или незаинтересован, без значение дали е член на Комитета по наблюдение или не, би следвало да има право да знае какво се случва с програмата и с нейния мониторинг.

Елена Иванова уточни, че и към момента материалите от заседанието на Комитета по наблюдение се публикуват непосредствено след неговото провеждане, т. е. публичността и прозрачността на програмата и на всички решения, които се вземат на Комитета, за всички заинтересовани страни извън членовете на Комитета по наблюдение, също е достъпна. Обясни, че не е резонно да бъде вменявано това като задължение на председателя.

Таня Георгиева обърна внимание, че материалите от последните две заседания се публикуват много след срока (5 месечно закъснение). Затова предложи един разумен срок, в който материалите да бъдат публикувани на електронната страница на Министерството.

Светлана Боянова е съгласна с мнението на госпожа Георгиева относно публичността и прозрачността. предложи информацията да бъде в по-достъпен вид и когато става въпрос за теми, които касаят цялото общество, да бъдат излъчвани онлайн, така както го правят на Съвета. предложи в друга част, по-надолу в правилата, да има предвидено публично обсъждане на въпроси, свързани например с изменение на Стратегическия план или други точки.

Предс. Георги Събев предложи в точка 6 „председателят да контролира осигуряването на прозрачност“ и формулира следното: „председателят контролира осигуряването на прозрачност“.

Таня Георгиева се съгласи. Зададе въпрос дали е готов сайта на Стратегическия план и отбеляза, че идеята за стрийминга трябва да се прецизира по-внимателно.

Предс. Георги Събев се съгласи, че също трябва да има публичност поне на част от заседанието и предложи тази точка 9, от ал. 2 на чл. 6 да се измени така „Контролира осигуряване прозрачността и представянето на необходимата информация“.

Антон Аспарухов премина към следващия коментар за чл. 6, ал. 2 с предложение на АЗПБ за добавяне на текст от решението на Министерския съвет, който определя четирите дирекции като Управляващ орган и допълва, че този текст е добавен в чл. 3.

Следващото предложение касае чл. 10 - в какъв срок могат да бъдат изпращани писмени коментари по въпроси от предложения проект на дневен ред. Първото е на г-н Главчовски - от 5 дни на 3. Предложението на АЗПБ е да се запази срока, но да отпадне „работен ден“. УО предложи да се запази текста „5 работни дни“ с оглед на нуждата от време за разглеждане на коментарите преди Комитета.

Следващото предложение се отнася за чл. 11 от правилата „всички участници могат да изразят становища и коментари по съответна точка от дневния ред, когато предварително е изразено становище или писмен коментар по въпрос в срока определен в Правилника“. Предложението е на господин Главчовски, за допълнение на точката.

Симеон Караколев не подкрепи предложението.

Иван Главчовски изказа мотиви, а именно: „тези, които са заинтересовани, ще си дадат навреме становища, и всички, включително и Управляващият орган, ще имат възможност да се запознаят с тях и ще има възможност за адекватни отговори“.

Симеон Караколев поясни, че в асоциация с няколко хиляди членове комуникацията между тях по някакъв съществен въпрос изисква време и невинаги съответните становища са готови точно на време, затова предложи възможността да се изкажат в момента на провеждане на самото заседание на Комитета, както и досега, да остане.

Светлана Боянова и **Таня Георгиева** подкрепиха изказването на господин Караколев.

Предс. Георги Събев също смята, че такъв вид ограничение е контра продуктивно на идеята на един Комитет, в който се обсъждат мнения и предложения.

Антон Аспарухов представи следващото предложение в чл. 14 от Правилата: „Официалното становище на Комитета по разглежданите въпроси се изразява пред средствата за масово осведомяване от председателя му“.

Предложението от АЗПБ е: „В разумен срок Управляващият орган осведомява публично заинтересованата общественост“.

Таня Георгиева настоя за конкретен срок и за достоверна и достъпна информация, която да бъде официална.

Предс. Георги Събев прие предложението и предложи да се заложи срок от 7 работни дни.

Светлана Боянова предложи чл. 14 във връзка с чл. 26 да бъде редактиран и се обърна към г-жа Георгиева, че няма абсолютно никакъв проблем да се добави текст, в който да има публично стриймване на заседанията на Комитета по наблюдение, не целите, а част от тях, по преценка на Управляващия орган.

Предложението на госпожа Боянова се подкрепи от **Ирина Матеева** (Българско дружество за защита на птиците).

Предс. Георги Събев предложи в чл. 14 да бъде включена следната част от текста въз основа предложението на АЗПБ: „Чл. 14. Официално становище на Комитета по разглежданите на заседанията въпроси се изразява пред средствата за масово осведомяване от председателя му в срок до 7 работни дни.“

Предложи да бъде включена и точка за публичност в член 14 „По решение на председателя заседанията на Комитета по наблюдение или част от тях могат да бъдат предавани онлайн.“

Антон Аспарухов премина към следващото предложение в чл. 15. „Функции и задачи на Комитета по наблюдение“.

В точка 3 „Комитетът по наблюдение задължително получава информация от Управляващия орган при прекратяване на процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ включително за основанията за прекратяването ѝ“ да бъде включено

предложението на г-н Главчовски: „задължително да се изпращат мотивите поне 15 дни преди крайния срок за предвидената процедура за прекратяване“.

Не се прие, тъй като **Елена Иванова** обясни, че тази информация (в кои случаи и в какви срокове се прекратяват процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ), е регламентирана в ЗУСЕФСУ и допълни, че в чл. 15 има предложения за допълнение на функциите и задачите на Комитета от гледна точка на предоставяне на информация за постигане на междинните цели, целевите стойности, заложените индикатори и тяхното изпълнение, които предложения могат да бъдат приети, т.е. те ще бъдат отразени.

В чл. 17, ал. 7 са следващите коментари: „(7) В изключителни и спешни случаи председателят може да реши срока по ал. 6, който е най-малко 10 работни дни, да бъде по-кратък.“ Предложението е или да се даде формулировка на термина „спешни въпроси“ и да се даде срок от поне 5 работни дни, или да бъде регламентиран и срок в ал. 7.

Предложението касае изпращането на поканата, дневния ред и всички документи, подлежащи на одобрение, като предложението на УО е терминът „спешни въпроси“ да отпадне от ал. 7 и текстът да остане: „В изключителни случаи и при изрично посочване на причините председателят може да реши срока по ал. 6 да бъде по-кратък“.

Веселина Ралчева предложи да бъде записано „по отношение на част от документите“ и обръща внимание, че поканата трябва да остане със срок не по-малко от 10 работни дни.

Симеон Караколев допълни в точка 7 и точка 9 „С изключение на спешните случаи“, визирайки точка 7.

Светлана Боянова предложи да бъде записано „По изключение и с необходимите аргументи или причини написани предварително“ за ал. 7 да се запише: „По изключение и при посочени ясни и конкретни причини“, като текст „председателят може да реши срока да бъде по-кратък“.

Предс. Георги Събев предложи точка 7 да стане: „По изключение и при изрично посочване на причините председателят може да реши срока по ал. 6 да бъде не по-кратък от 5 работни дни, като информацията, следва да бъде предадена по електронна поща“.

Беата Папазова изказа мнение, че да се излъчват публично заседанията на Комитета влиза в известен конфликт с чл. 18 „Материалите и документите, които са обект на обсъждане, се считат за поверителни до одобрението им.“ Смята също, че заседанията не трябва да бъдат предавани онлайн, дори и когато се обсъждат операции, критерии за операции и процедури от СП, тъй като тези, които евентуално могат да бъдат слушатели, ще бъдат в привилегировано положение пред останалите кандидати, които ще научат за операцията по официалния начин.

Според **Ирина Матеева** практиката на публичността на обсъждането по никакъв начин не конфронтира поверителността на самите документи, защото всъщност публични са дискусиите. Това може да бъде много от полза на браншовите организации с много членове при комуникацията помежду им.

Беата Папазова предложи след като общото мнение е за публичност на заседанието на Комитета, ал. 1 на чл. 18 да отпадне.

Предс. Георги Събев обясни, че материалите и документите, обект на обсъждане, са само малка част от заседанието и изрази мнение, че съответни точки от дневния ред могат да бъдат публични, от съображения за по-голяма публичност към представителите на бранша.

Елена Иванова продължи със следващото постъпило предложение в чл. 17, ал. 9 от господин Главчовски: „Предложения за промяна и допълнителни документи постъпили след крайния срок не се разглеждат и обсъждат, в това число и предложения, постъпили от Управляващия орган“.

Това предложение не се приема, тъй като във всеки един момент постъпват предложния и коментари от заинтересовани страни, членове и участници в работата на Комитета по наблюдение и всяко едно предложение трябва да бъде разгледано и обсъдено. Трябва да бъдат спазвани заложените срокове във Вътрешните правила, но това не означава, че няма да бъдат разгледани и тези, които са постъпили след крайния срок, заложен в правилата.

Антон Аспарухов представи следващото постъпило предложение от АЗПБ, касаещо чл. 18, ал. 2. „След заседание материалите от него се публикуват на Интернет страницата на Стратегическия план“.

Искането на АЗПБ е в рамките на 7 работни дни да се случва това. Предложението се приема.

Следващото предложение е отново от АЗПБ: „Проектът на протокол от заседанието на Комитета се изготвя от Секретариата и се изпраща до всички присъствали участници за коментари и бележки не по-късно от 20 работни дни“.

Коментарът на АЗПБ е това да се случва в 15 работни дни.

Антон Аспарухов обяви следващото предложение в чл. 19, ал. 2 „Секретариатът отразява направените по проекта бележки и изпраща окончателно утвърден от председателя протокол до всички участници“. Предложението на АЗПБ е за срок „в рамките на 5 работни дни“. „Председателят на Управляващия орган утвърждава и публикува окончателния протокол не по-късно от един календарен месец след провеждане на заседанието“. Предложението е, от една страна подготовката на протокола да отнема 15 дни, а не 20 дни, а от друга отразяването на бележките да се случва в рамките на 5 работни дни.

Предложенията се приеха.

Следващото предложение касае чл. 23 относно неприсъствени процедури и вземане на решения: „При процедура за неприсъствено вземане на решение по предложение на Председателя, Секретариатът изпраща на участниците в работата на Комитета проекта на решение и документите във връзка с решението. Участниците в работата на Комитета изпращат писмено становище в указания срок, който е не по-късно от 10 работни дни от изпращане на проекта на решение и приложените към него документи. При необходимост от вземане на решения по спешни и неотложни въпроси в изключителни случаи и изрично посочване на причините Председателят може да определи друг срок, не по-късно от 5 работни дни“.

Постъпилото предложение по този текст е да отпаднат „5 работни дни за съкратен срок“ и да останат „задължително 10 работни дни“, поради това, че не е ясно кои са спешни и неотложни въпроси.

Предложението може да бъде прието, ще останат само 10 работни дни и в този случай, ще отпаднат 5 работни дни.

Последният коментар е в чл. 25 Кодекса на поведение, който касае техническа бележка на г-н Василев, относно дефиниране на „свързани лица“. Бележката е приета, добавена е такава дефиниция, която присъства по принцип и в ПМС-то.

Има и няколко технически коментари от г-н Василев и г-жа Живкова от ЕК, които също са отразени.

Николай Василев изказа благодарност за отразените коментари. Предложи в чл. 21, ал. 1, последното изречение да отпадне, като се включи нова алинея „с изключение за т.нар. горски интервенции“, когато решенията се вземат с пълно мнозинство от Комитета по наблюдение. Обосновката на г-н Василев е, че много малко представители, които са от сектор „Гори“, имат решаваща тежест при гласуване на тези мерки.

Стефан Асенов направи предложение за чл. 26, който касае поверителността и разгласяването на информация. Тъй като всяка организация взема решения от Колективен орган, решенията се съгласуват между отделните членове и когато се съгласуват документите на ниво членове или Колективен орган за управление, това ще се приема за нарушение.

След дискусия **г-жа Боянова** също предложи текстът да се допълни така „с изключение на случаите, в които тези материали, следва да се съгласуват в рамките на организацията член на Комитета по наблюдение“.

Елена Иванова се върна към чл. 23, ал. 2 и предложи писмената процедура да бъде със „срок не по-кратък от 10 работни дни, но при изключителни случаи и изрично посочване на причините председателят може да определи друг срок, но не по-кратък от 5 работни дни“ по формулировката на чл. 20 от Постановление № 302 на Министерския съвет.

Предс. Георги Събев направи предложение по чл. 26 „Конфиденциална информация са материалите от заседанието, които не следва да бъдат разпространявани преди заседанието с изключение на съгласуването им с членове на организациите, които са членове на Комитета по наблюдение“.

Относно коментара на инж. Василев за пълно мнозинство в чл. 21, ал. 1 предс. **Георги Събев** обясни, че измененията на СП трябва да се случват с 100 % одобрение, въпреки тясната експертиза, нужна за горските мерки. Ако се приложи изключение за един, би следвало да се прилага за всички. Това би създавало недобри практики.

Премина се към гласуване.

Решението по точка 2 от дневния ред е следното:

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието в селските райони 2023-2027 г. одобри Вътрешните правила за работата на Комитета за наблюдение на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. с направените корекции и допълнения, съгласно Приложение 2.

„Против“ – Няма.

„Въздържали се“ –2.

Предложението се прие с мнозинство.

След приключване на гласуването председателят прикани членовете на Комитета да попълнят декларация за конфликт на интереси, част от Вътрешни правила, разписани

в чл. 25, ал. 3. Правното основание е в разпоредбата на чл. 48, ал. 5 от Закона за подпомагане на земеделските производители: „Мониторинговият комитет приема Правилник, който определя реда за провеждане на заседанията, решенията, които приема, включително и за предотвратяването на конфликти на интереси и относно прилагането на принципа на прозрачност“.

Точка 3

Представяне и обсъждане на Решение на Комисия по земеделието, храните и горите на 48-то Народно събрание за промени в Стратегическия план 2023-2027 г.

Предс. Георги Събев: обяви, че тази точка е само за информация и няма да има гласуване. Преминава се към изложение на основни аспекти от това предложение.

Направи коментар относно нереалистичния срок за предприемане на действия за изменения на Стратегическия план до 31 януари 2023 г., тъй като тези изменения се случват след гласуването им в рамките на Комитета по наблюдение.

Г-н Събев представи предложението на Комисията по земеделието, храните и горите към Народното събрание. Българският стратегически план бе изпратен на Европейската комисия на 25 февруари 2022 година. Изпратените обратно коментари от страна на Европейската комисия бяха отразявани въз основа на изпратените отговори и Стратегическият план беше одобрен на 7 декември 2022 година.

Комисията по земеделието, храните и горите предлага:

1. Еко-схема за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктурата с общ бюджет над 171 милиона и планирани 57 хиляди хектара - да бъдат заличени отделните направления на интервенцията, да се промени бюджетът на интервенцията, като от общия бюджет 171 925 590 евро се намали до 5 милиона 420 евро.

2. Еко-схема за поддържане и подобряване на биоразнообразието в горски екосистеми с общ планиран бюджет 29 564 650 евро - да бъде заличена.

3. Еко-схема за запазване и възстановяване на почвения потенциал – насърчаване на зелено торене и органично наторяване - бюджетът да бъде увеличен с 43 милиона 13 хиляди 365 евро за периода, а единичните ставки - средно с 30 %.

4. Еко-схема за намаляване използването на пестициди - да се увеличи бюджета по направление Еко-схема пестициди ограничени, трайни насаждения с 43 858 хиляди евро за периода, като планираната ставка ще е в размер на 249,08 евро на хектар; да бъде увеличен бюджета по направление „Пестицидни ограничения за постоянно затревени площи“ с 2 милиона 940 хиляди евро за целия период; да се коригират задълженията по условията за намаляване употреба на препарати за растителна защита за всички направления, така че отделните видове селскостопански дейности да са равнопоставени относно задълженията за участие по тази интервенция.

5. Екологично поддържане на трайни насаждения с общ бюджет 37 милиона 419 хиляди за планиран общ обем за подкрепа 70 000 хектара годишно - да се увеличи бюджетът на с 31 милиона 161 хиляди евро.

Светлана Боянова се извини за прекъсването и пита как ще се процедира с всички тези становища, тъй като това ще отнеме много време.

Предс. Георги Събев отбеляза, че в рамките на няколко минути ще бъдат представени коментари от госпожа Иванова и г-жа Стоянова по темата, а след това ще се премине към дискусия.

6. Еко-схема за екстензивно поддържане на постоянно затревени площи с общ бюджет 109 милиона 747 хиляди евро е запланиран общ обем за подкрепа 274 хиляди 369 хектара годишно при планирана ставка годишно от 80 евро, предложението е да се увеличи бюджета за екстензивно поддържане на постоянно затревени площи със 75 милиона 523 хиляди 875 евро.

7. Еко-схемата за разнообразяване на отглежданите култури - да бъдат включени като допустими и кандидати, които обработват трайни насаждения.

По предложенията, свързани с **обвързаното производство**, по всички видове интервенции да се прилагат модуляция в плащането според заявените обеми.

В обвързаното с производство подпомагане на доходите – плодове в условията за допустимост да се въведе изискване насаждението да е в амортизационния си срок.

За сливи и десертно грозде - да се изключат джанките и да се направи адекватно съотношение в размера на подкрепата.

В обвързаното с производството подпомагане на доходите за зеленчуци (лук и чесън) и картофи за нишесте - да се изравнят условията за участие в интервенцията на производителите и на трите вида култури. За производителите на картофи за нишесте - да се изисква документ за сертифициран посадъчен материал по конкретна сортова структура на картофите за нишесте; да се намали бюджетът след като се направи реално планиране на производство на картофи за нишесте и се вземе предвид, че в България такова производство до момента няма и липсва производствена мощност за преработка на картофи за нишесте.

За производителите на картофи в България, над 2000 земеделски стопани, - да се предвиди заместваща ежегодна държавна помощ по примера на други сектори.

Друго предложение, свързано с обвързаната подкрепа, което засяга вече и оранжерийното производство - да се диференцират ставките за оранжерийно производство на отопляеми и неотопляеми оранжерии.

По частта от Стратегическия план, посветена на развитието на селските райони, предложенията са следните:

- „Насърчаване намалението на употребата на продукти за растителна защита и торове през контрол в краен продукт“ - да се изменят условията на прилагане, като отпадне задължението за продажба на продукта само на пазар по Закона за стоковите борси и тържищата; да се регламентират анализите и лабораторните проби на единица обем, след което да се актуализира единичната ставка.

- „Хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност“ - да се увеличи бюджетът с реално необходимите разходи за изпълнение на условията по интервенцията; бюджетът да се осигури за сметка на намалението на бюджета по интервенция – „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ с бюджет от 30 милиона евро; да се изменят условията за кандидатстване по интервенцията, да са допустими и биологичните производители, заявили подкрепа по Биологично животновъдство по чл. 1 и чл. 70 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

- във всяка интервенция по Стратегическия план, по която се подкрепят постоянно затревени площи, без значение за какви задължения, в определението за дейността на кандидата земеделски стопани - да се включва задължение за наличие на животинска единица в съотношение една животинска единица налична на един заявен хектар.

- да се увеличат възможностите за участието на научните звена на Селскостопанската академия при създаване и обмяна на знания и опит при изпълнението на интервенции от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г., по които тези звена имат съответната експертиза, като пример са посочили интервенция П.И.2, точка 2, както и навсякъде, където е допустимо.

Преминава се към дискусия.

Таня Георгиева се съгласи с мнението на г-жа Боянова и отбеляза няколко неща:

- липсват становища и предложения, които са от съществена важност, най-вероятно пропуск или недоглеждане в бързане по срока;
- няма официално открита процедура за подаване на предложения за промени по СП и обратна връзка;
- ДЗЕС-овете и промените по тях;
- разработване на информационната система на Стратегическия план. Приемите за ВОМР ще се прилагат в ИСУН 2020, но по отношение на всичко друго заложено като инвестиционни интервенции в 2023 година с планирани плащания 2024 година, трябва да бъде дадена информация и предложено също да не се изчитат всички становища.

Предс. Георги Събев изрази готовност госпожа Елена Иванова и госпожа Аделина Стоянова да не представят обобщение на направените предложения, но акцентира върху съгласието на всички членове от Комитета, т. е да няма неразбиране в широката общественост относно смисъла на Общата селскостопанска политика от различните модели на подпомагане и какво се цели да бъде постигнато с тях.

Димитричка Търпанова зададе въпрос дали е вярно, че голяма част от становищата на браншовите организации не са изпратени до членовете на Комитета по наблюдение.

Предс. Георги Събев обърна внимание, че това е Първо заседание на Комитета и има процедури - одобряване на нови Вътрешни правила, въвеждане на тайминг от 3 минути, които трябва да бъдат гласувани. Изрази мнение, че ще има приемственост и диалог по всички становища и всички гледни точки, които са представени, и ще бъдат взети предвид по-нататък в работата по Стратегическия план.

Точка 4

Представяне и обсъждане на Предложения на браншови организации и заинтересовани страни за промени в Стратегическия план 2023-2027 г.

Димитричка Търпанова обяви основните акценти от тяхното становище:

- отпадане на максималната и минимална ставка по мерките, тъй като по отношение на обвързаното подпомагане за плодове и зеленчуци и всички мерки, бюджетът е твърда сума, която се разпределя по направленията. Даде пример с оранжерийното производство, където при отпадане на хидропониката, остава

много неусвоен ресурс. В България няма производство на картофи за нишесте и бюджетът, който е заложен за това подпомагане, ще остане свободен. Тези средства не могат да се прехвърлят от една мярка в друга, а това също означава загуба на ресурс.

- съгласие с предложението на Комисията по земеделие, конкретно за обвързаното подпомагане;
- несъгласие относно забраната за употреба на ПРЗ-та и торове, които касаят трайните насаждения и сортове устойчиви на климатичните промени.

Божидар Петков продължи изказването на госпожа Търпанова относно оранжерийното производство във връзка с новите култури, ягоди и малини. При полското производство ставката за подпомагане е по-висока, отколкото тази в оранжерии. На база на технологичните карти тези неща ще бъдат изгладени. Също така, за биологичните оранжерии има разделяне на отопляеми и неотопляеми, а за конвенционалните – няма. Относно местните сортове застрашени от изчезване смята, че до миналата година старият програмен период е подпомагал доста в тази насока и предложи цялата листа да бъде актуализирана. В момента мярката за устойчивите сортове, с ограничението за използване на ПРЗ-та и торове, е неподходяща за конвенционалното производство и в същото време не може да бъде комбинирана с мярка 11 за биото. По мнение на **г-н Петков** „мъртва мярка за подпомагане“ с един голям бюджет, който не може да бъде използван нито от едните, нито от другите производители.

Илия Проданов се изказа относно ДЗЕС-овете:

- по ДЗЕС 5 и предложи почвени обработки, които не обръщат слоя, минимални, ивични или нулеви, да се считат за такива, които изпълняват изискванията по този ДЗЕС.5; в почвите, които са с наклон над 10 % в обработваемите земи, при които има опасност от обръщане на машината, този ДЗЕС да не се изпълнява;
- по ДЗЕС 6 (най-проблемният за зърнопроизводителите) за минималната почвена покривка чувствителният период 1 юни – 31 октомври обхваща две стопански години и предложи срок от 1 юни - 30 септември; НАЗ предложи изискването за минимална почвена покривка в периодите 1 юни – 30 септември и 1 ноември – 15 февруари да не се прилагат за бенефициенти, които осигуряват последваща култура в рамките на 45 дни след премахване на предходната, ако се говори за рапицата, която е страшно проблемна, защото изисква градинска обработка и просто за две седмици е невъзможно да постигне обработка и да се засее новата култура;
- по ДЗЕС 8 минимум 4 % от обработваемата земя на равнище земеделско стопанство трябва да е предназначена за непроизводствени площи при землища, в които непроизводствените площи са в размер на 10 %, предложи това да отпадне.

Мария Степанчева се изказа относно модуларната ставка, като предложи максимална ставка да отпадне, а да има минимална и оптимална. Средствата, които остават, да могат максимално да бъдат разпределени.

Също така, друго предложение касае периодът за подпомагане, който започва от 36 месеца, като при кравите започва от 22 месеца. Тази разлика от 14 месеца подпомагане трябва да се обоснове. Предложението на Асоциацията по биволовство

е да бъдат увеличени ставките при биволите, защото при тях бременността не е девет месеца, а единадесет месеца; заплождането късно - първа продукцията дават на 36 месеца, и продукцията средно около осем, десет килограма. Всички тези биологични особености не са взети предвид при изготвянето на Стратегическия план и затова предложението е сега с тези промени, които се правят, това да се има предвид.

Веселина Ралчева изказа мнение за следващо заседание, когато се разглеждат тези неща, да бъдат структурирани и обсъждани по сектори всички предложения, напр. еко-схеми, биологично производство, агроекология и климат, като по този начин, няма да бъдат повтаряни многократно много от становищата на асоциациите. Представи предложенията за еко-схема за поддържане на трайните насаждения, която е доста трудно приложима при биологичните производители, но и не само с изискването за тези азотфиксиращи култури в междуредието, ако трябва да се направи допълнителна операция за поддържане на затреввяването, така както е било в предходния период, ако трябва да бъде изчислено с друга ставка, но за биопроизводителите е напълно неприемливо вече създадена устойчива комбинация между съответните тревни смеси и трайните насаждения да бъдат разоравани, отсявани и засявани отново с тези култури.

Друг проблем в Стратегическия план е, че не е възможно да се комбинират заедно биологично земеделие със застрашените и устойчивите сортове, които са с много висока ставка и това е доста несправедливо спрямо биологичното земеделие. Затова, ако има дублиране в изчисленията за пропуснати ползи и допълнителни разходи, да бъдат направени допълнителни интервенции например, отглеждане на редки сортове по биологичен начин или отглеждане на устойчиви сортове по биологичен начин и да бъдат изчислени съответните ставки за тях.

Подкрепя всички, които се изразяват против тоталната забрана на изкуствени торове и препарати навсякъде, както и колегите по отношение на оранжерийното отглеждане на малини и ягоди. За тях да бъде добавена такава група, както и група за отглеждане на фуражни култури без животни, за да не останат без биологично подпомагане.

Димитричка Търпанова изрази мнение, че това ограничение за неизползването на торове и ПРЗ-та трябва да отпадне тотално. Схемите, които са за биото трябва да спазват изискванията за биото, но за другите производители такова ограничение не би трябвало да има.

Веселина Ралчева предположи, че е включено в ставката и получава потвърждение от **Георги Събев**.

Руска Бонева се присъедини към колегите, които засягат проблемите на сектор „Плодове и зеленчуци“ и „Биологично растениевъдство“ и споделя, че тези два сектора не са приоритетни в новия програмен период, тъй като специално за зеленчуците – луковични, има намаление с над 12 %. За сравнение, подпомагането в стария период е било 399 евро на хектар, а сега е 353 евро на хектар. В същото време има увеличение на други ставки, както е увеличението на зеленчуците, с 30-40 %, докато при биологичното животновъдство е с 268 % увеличение. Приоритетните сектори трябва да бъдат увеличавани с еднакви ставки и да има някаква съпоставимост.

Предвижда се новият период на преход да бъде 5 години за биологично производство, което означава че ангажиментът става 10 годишен, което нито се

включва в периода, нито някои култури могат да имат трайност 10 години. Тук според г-жа Бонева са нужни промени.

Поставено е ограничение за трайните насаждения до 50 хектара, които могат да бъдат различни видове. Както обикновено се прави, земеделците засаждат различни видове, за да си осигурят постоянна работна ръка, докато при маслодайните подпомагането е на 100 % до 100 хектара.

Досега сливите и десертното грозде са дискриминирани, но сега е помислено да бъдат включени в друга група, защото са късни плодове и имат много обработки и разходи. Всички трайни насаждения, плододаващи, трябва да бъдат в една група.

Друг проблем е големият внос на плодове и зеленчуци от други страни, а в Стратегическия план само в едно изречение е разписано, че ще има контрол за месо и яйца, но никъде не се споменава за засилен контрол на вносните плодове и зеленчуци.

Слави Трифонов направи предложение за създаване на Тематична работна група и на няколко заседания да се отразят всички интереси за преработката на Стратегическия план.

Божидар Петков обърна внимание отново на темата за методологията за изчисляване на ставки и тавани по интервенциите. По тази причина настоя по най-бързия начин да се представи такава за завишените периоди на преходен период и на 5-годишен ангажимент, защото в тази насока всички ягодоплодни биха отпаднали, защото максималният срок на малините е 6 години, а технологичната амортизация на ягодите е още по-малко. Това означава, че отглеждането на ягодоплодни по биологичен начин ще бъде невъзможно, затова са дадени предложения за ускорено влизане в плододаване и за ускорено преминаване на преходния период, които ще бъдат съобразени.

Николай Василев направи предложение за решение, относно горските интервенции въз основа и на правилата за работа на Комитета, да се създаде работна група или подкомитет, който да се занимава само с въпросите за горите. По този начин, привличайки и външни експерти, не само членове на Комитета, ще може по-аргументирано да се работи по въпросите, свързани с горските интервенции. На следващото заседание на Комитета посочи необходимостта да бъде представена визията на Управляващия орган за начина да бъде избегната практиката в последните два програмни периода, горските интервенции да стартират късно.

Светлана Боянова поиска да се представи информация относно процеса на структуриране на един Стратегически план като логика. 98 % от становищата, представени дотук, са свързани само с финанси, ставки, единични суми и крайни бюджети. Едно от нещата са методологиите, за които споменават **г-н Петков** и **г-жа Търпанова**, но също така всяка една интервенция има крайни резултати, които трябва да бъдат постигнати. Тази логика трябва да бъде изяснена на всички членове на Комитета и това прехвърляне на средства не би трябвало да става без обмисляне, като отбеляза, че становището на Народното събрание е изцяло в противоречие с логиката на Стратегическия план. Докато не бъдат представени методологиите на изчисление на ставките няма как да се наложат и коректните цели.

Слави Трифонов коментира темата за биологичното производство. В България заложените цели на биологичното производство са много по-ниски, отколкото тези на Стратегическия план за био производството в Европа -30 %.

Предс. Георги Събев даде думата на госпожа Иванова и на госпожа Стоянова за коментар и пое задължението за следващо заседание методологиите на смятане на ставки да бъдат представени на аудиторията на Комитета, както и да бъдат публикувани на електронната страница на Министерството на земеделието.

Относно предложенията на г-жа Търпанова даде обяснение, че във всички Стратегически планове присъстват такива минимални и максимални ставки и чисто технологично предложението е невъзможно.

Относно коментара за интервенциите и непрехвърлянето на средства между тях отбеляза, че това е възможно, но при липса на интерес и предвид факта, че СП е в началото си, все още има определени съображения това да не се случва. Прилагането на този план в други държави като Испания, Полша и Италия също води до предложения за изменението му още от февруари месец. Процесът е нов за всички, като логиката на тази обща селскостопанска политика е да бъдат изпълнявани определени цели, най-вече свързани с агроекологията.

Аделина Стоянова се включи с коментар относно правната рамка за изменение на Стратегическия план:

- първо, чл. 119 на Регламент № 2115 за установяване на правилата за подпомагане на стратегическите планове дава възможност държавите членки в надлежно обосновани случаи, като се отчете очакваното въздействие от промяна в плана върху постигането на 9-те специфични цели, междусекторната цел за модернизация на администрацията, да направи предложение за промяна на стратегическите планове;
- второ, искане за изменение на Стратегическия план може да бъде подадено веднъж на календарна година, като регламентът предвижда някои изключения, като за интервенциите, които се финансират от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, условието е, че те влизат в сила от 1 януари на календарната година след годината на одобрение на искането на измененията от Комисията.

Обърна внимание на тримесечния срок, в който Европейската комисия разглежда предложението на държавите членки за изменение на Стратегическия им план, като във всички случаи, когато службите на Комисията поискат допълнителна информация или дадат бележки по отношение на предложенията, този срок спира да тече. Ако се правят изменения на СП по отношение на директните плащания, които са в сила от следващата година, тези предложения за изменения трябва да бъдат готови най-късно до края на месец юли. Сподели опит от работата със службите на ЕК, като отбеляза, че комуникацията през месец август е доста по-затруднена.

По отношение на изменение на стратегическите планове е разписан делегиран Регламент № 370 на Комисията от 2023 година, като за всяка предложена промяна в Стратегическия план по ОСП, предложението за промяна трябва да съдържа информация за мотиви, очаквани последици, въздействие на промяната върху целите и показателите и въздействието на промяната върху плана на финансиране.

От постъпилите предложения до момента, в рамките на директните плащания, 17 организации, в това число предложението на 48-то Народно събрание, както и предложение от страна на службите на Комисията, са систематизирани в две направления: изменение на финансовите параметри, които представляват общо 16

предложения за изменения на финансови параметри, без мотиви, с посочени конкретни цифри за изменение; предложения за промяна на критериите за допустимост, които водят до изменение само на финансови параметри.

Във връзка с това благодари на **г-жа Боянова** за изложението ѝ и обърна внимание, че за да е добре мотивирано пред службите на Комисията искането за изменение, трябва да бъде отчетено влиянието на това предложение върху изменение на индикаторите за резултат, върху постигане на целите, както и сроковете, в които това може да се случи.

В крайна сметка, фокусът на предложенията за изменение на СП трябва да бъде насочен към постигане на деветте цели, така както са разписани в регламента и изрази мнение, че идеята това да се случва в Тематични групи, е разумна.

По отношение на определяне на размера на подпомагането в различните групи интервенции, еко-схемите са компенсаторно изчислено подпомагане на база на пропуснати ползи, както и други параметри, които са свързани със затруднения, които трябва да бъдат адекватно финансирани, за да могат земеделските стопани да повишат нивото на екологичната амбиция. За съжаление, всички предложения са сведени до това да бъдат променяни финансовите параметри с цел повишаване на по-голямо подпомагане на единица, но размерът на подпомагането не е индикатор за резултат.

Димитричка Търпанова насочи вниманието, че съгласно чл. 83 от Регламента за стратегическите планове, Стратегическият план трябва да бъде качен с всичките методологии на изчисление и предложи преди следващо заседание да се изпратят тези методологии на всички участници в КН на СПРЗСР.

Предс. Георги Събев пое ангажимент за това.

Илия Проданов отговори, че становището на Националната асоциация на зърнопроизводителите относно ДЗЕС-овете не касае изобщо финансови параметри, а касае задължителни стандарти, които буквално могат да разрушат производството в България.

Аделина Стоянова уточни, че това е в компетенциите на колегите от дирекция „Растениевъдство“ и изрази съгласие, че от срещите проведени със земеделските стопани по време на кампанията за СП действително стандартите би следвало да претърпят промяна и да бъдат преразгледани спешно.

Предс. Георги Събев коментира изказването на инж. Василев за подгрупи, на които да се обсъждат тематични аспекти и изрази съгласието си, че всички аспекти, не само за подсектор „Гори“, свързани с прилагането на Стратегическия план, трябва да се обсъждат на тематични подгрупи към Комитета.

Отбеляза също, че за него е непонятен зададения срок от Народното събрание за преработка на Стратегическия план – 31 януари 2023 г.

Ирина Матеева апелира при формирането на тематичните групи, Българско дружество за защита на птиците да бъде включено в повече от една група, тъй като основна цел на организацията е да следи за екологичната амбиция.

Илия Проданов очерта, че в момента времето за преработка на СП е недостатъчно и пита дали дирекция „Растениевъдство“ при наличието на становища от тяхната страна ще се присъединят да коментират темата за ДЗЕС-овете.

Предс. Георги Събев отговори, че всичко е свързано с опита на колегите до момента, забавяне по сформиранието на Комитета и политическата нестабилност.

Отбеляза, че по-късно ще има представител от дирекция „Растениевъдство“, за да бъде обсъден въпросът с ДЗЕС-овете.

Таня Георгиева настоя за обратна връзка какво към момента е констатирано като слабости в одобрения Стратегически план, както и очакването на правна процедура, по която да се дават и да се одобряват предложения. Одобрява качването на Методиката и идеята за ТРГ-та. Припомни, че заради COVID пандемията тези Тематични работни групи са провеждани по-често онлайн и тези методики е трябвало да бъдат съгласувани, най-малкото с тези, които знаят как се прави това.

Светлана Боянова направи допълнение към изказването на **господин Проданов** относно публичната информация. Промяната в СП трябва да бъде базирана на нещо конкретно, което към момента не е налично като информация. Нужен е експертен анализ и докато не приключи кампанията, за да се установи има или няма интерес към някоя еко-схема, трябва да има данни. Затова предложи кратка информация на седмична база да бъде предоставяна от Фонд „Земеделие“ относно подадените заявления.

Предс. Георги Събев отговори, че относно еко-схемите, Министерството на земеделието осъществи информационна кампания в рамките на март месец, като след това експерти от министерството са участвали в различни информационни сесии на различни организации на различни места в цялата страна. Имало е над 40 такива тематични срещи, на които са обсъждани еко-схемите, представена е логиката на СП, представени са интервенциите и на база тази обратна връзка идва и тази междинна оценка. Държавен фонд „Земеделие“ публикува на своята страница през две седмици и половина информация за интереса към еко-схемите и могат да се направят заключения. В края на всяка работна седмица на страницата на Министерство на земеделието ще бъде качвана информацията, която колегите от Държавен фонд „Земеделие“ предоставят във връзка с кандидатстването и интереса по еко-схемите.

В името на по-голямата прозрачност и публичност тази информация ще бъде публикувана ежеседмично на страницата на Министерство.

Веселина Ралчева отбеляза, че докато приемът на заявленията не бъдат приключен, няма как информация да бъде достоверна.

Предс. Георги Събев отговори, че за момента това е единствената индикация, на която може да се разчита и може да бъде основа за анализи, но обърна внимание, че данните след 30 юни ще бъдат най-обективни.

Елена Иванова даде информация накратко относно становището на **госпожа Търпанова**, подкрепено от **господин Божидар Петков**. Пое задължение за отразяване на този пропуск при следващо изменение на СП - забрана за използване на препарати за растителна защита. Относно списъците с двете интервенции за устойчиви и за застрашени сортове, обърна внимание, че те се изготвят от колегите от Селскостопанска академия, в тясно сътрудничество и съгласуване с ИАСАС. За тях има едно изискване в интервенцията за застрашени от изчезване местни сортове - да бъдат включени такива сортове, които последните две години не са били включени в сортовата листа на България. ИАСАС предоставят актуализиран списък, в който са отразени тези изисквания. За да бъде застрашен един местен сорт, той не трябва да бъде включен в този списък. Всички предложения, колкото и добре мотивирани да са, трябва задължително да се разгледат и съгласуват с представителите на научната общност.

Потвърди, че постъпилите становища вече са предоставени на ИАСАС и ССА и след обсъждане да бъдат включени в настоящите списъци за настоящата кампания. Приключи с отговор на изказването на г-жа Ралчева за премахването на забраната за комбиниране на биологичното растениевъдство с двете интервенции за сортовете и акцентира, че след обявяване и актуализиране на методологиите с цел недопускане на двойно финансиране на едни и същи разходи или на едни и същи пропуснати ползи, може да бъде разрешено комбиниране, което обаче не би могло да се случи за кампания 2023. Обърна внимание, че сред предложенията за промени на интервенциите по Стратегическия план има постъпили такива отново от представители в сектор „Плодове и зеленчуци“ за интервенцията за насърчаване намалението на употребата на продукти за растителна защита и торове чрез контрол в краен продукт. Тези организации настояват да отпадне ангажимента за задължителната продажба на 90% от продукцията през лицензирани стокови борси и тържища. Тъй като това е предложение, което се повтаря и от други асоциации, от други заинтересовани страни, анализирано е и ще бъде направена промяна в посока, в която няма да е толкова строго и ограничително това изискване. След извършване на необходимите законови изменения, тази интервенция ще бъде приложима за кампания 2024.

В друга група предложения, които са направени във връзка с промени в Стратегическия план в инвестиционните интервенции, част от заинтересованите страни предлагат в зависимост от спецификите на отделните производства в сектор „Растениевъдство“ и „Животновъдство“, да бъдат прецизирани изискванията за максимален размер на проектните предложения и за максимален размер на предоставената субсидия, в зависимост от секторите.

Елена Иванова смята, че голяма част от предложенията имат резон и вероятно ще бъдат преразгледани в рамките на следващите заседания. Те ще бъдат обект на обсъждане в работните групи.

Божидар Петков отговори, че също е провел разговори със Селскостопанска академия, с ИАСАС във връзка със самото заглавие на мярката „местни сортове, застрашени от изчезване със стопанско значение“, като оттам е получил уверение, че нито Селскостопанска академия, нито ИАСАС могат да издадат становище относно стопанското значение на тези сортове. За тези, които са със стопанско значение, би трябвало да се търси мнение от бизнеса и браншовите асоциации и дава пример с джанката, която не влиза в обвързаната подкрепа, но влиза като застрашен сорт и ще бъде подпомогната в друго място, като ще получава една паразитна субсидия. По тази причина са дадени точни и ясни предложения: списъкът да бъде актуализиран; да бъдат локализирани няколко сорта, които са със стопанско значение с помощта на браншовите организации; и да бъде добавено възможно комбинирането на био производството със застрашени и устойчиви сортове. Важно е това да бъде прецизирано, тъй като ССА и ИАСАС не могат да дадат становище за стопанското значение на сортовете.

Светлана Боянова обяви, че именно Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол включва в официалната сортова листа сортове, които се изпитват за RHS различимост, хомогенност и стабилност и за БСК, стопански качества и сортовете, които се включват в официалната сортова листа, и такива, които евентуално са други извън тези от сортовата листа и кои от тях са устойчиви на климата,

трябва да се изговорят много внимателно с бранша. Също така е важно да се споменат и местните сортове, които са ценни от екологична гледна точка за биологично разнообразие.

Предложи поради тази причина сортовете в тези списъци да се преразгледат и ССА като сортоподдържаща банка да обясни кои сортове поддържа и защо ги поддържат, от гледна точка на генофонд или от гледна точка на стопански качества, и след това да бъдат включени в официалната сортова листа.

Обърна се към г-жа Търпанова по повод нейната идеята за промяна в СП относно максимално допустимата за подпомагане площ за устойчиви сортове, над 50 хектара, но не повече от 5 хектара за всеки вид. Изрази мнение, че такова ограничение не би трябвало да има.

Предс. Георги Събев даде отговор на г-н Божидар Петков, че са водени разговори с представители на ИАСАС и на Селскостопанска академия, има си дефиниции за застрашеност на съответен сорт и бизнесът има наблюдения върху част от производителите, върху част от използването на съответните сортове. Със статистическата информация, с която разполага и борави УО, на база кумулативно наблюдение в цялата страна, колко такива сорта има и къде се отглеждат, следва да се вземе решение. Следва тези аспекти да бъдат обсъдени и с бизнеса.

Относно предложенията, които са постъпили от бранша, наистина някои сортове би определил като незастрашени, а като масово използвани в отглеждането, което от своя страна е в противоречие на логиката на тази интервенция. Нужна е и обосновка, тъй като това е част от приноса към подобряване на влошеното състояние на биологичното разнообразие. Стратегическият план е свързан с прилагането на две стратегии: от фермата до трапезата и Стратегията за биологичното разнообразие 2030 година и като финансов инструмент, и би следвало да допринесе и за постигането на целите, заложи пред тези общоевропейски стратегии.

Изрази мнение, че браншът трябва да бъде информиран и консултиран за тази сортова листа. Относно предложението за ограничение - разминаване в написаното в Стратегическия план и в Наредбата, ще се вземат предвид при финализиране на работата по изменението на тази Наредба.

Владимир Атанасов постави въпрос относно данните, по които се формират цени, политики и т. н. Всички тези неща се формират на база официални данни, които се вземат от САПИ, от „Агростатистика“, а тези данни се извличат чрез провеждането на анкети, т. е от всички браншови организации. Когато данните не са коректни, няма как да се формират коректни цени.

Предс. Георги Събев отрази колко е важно отношението на колегите и всички участници за защита на едно или друго изменение, на една или друга политика, където е необходима достоверна статистика, за да бъдат постигнати целите и съответните политики.

Николай Василев изрази готовност на основание чл. 24, ал. 2 да подготви и да съдейства за изготвянето на съответните правила за работата на подкомитетите в сектор „Гори и горско стопанство“. Предложението е свързано и с ал. 6 от същия член.

Предс. Георги Събев уточни, че за нуждите на протокола ще бъде записано предложението на господин Василев да има тематична група за подсектор „Гори“.

Следва почивка от 12.55 часа до 14.10 часа.

Предс. Георги Събев предложи преминаване към втората част от заседанието. Обяви отпадане на точка 5 за представянето на финансово-технологични карти и продължи с новата точка 5.

Точка 5

Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенции:

Подточка 5.1

Интервенция П.Ж.1 от Стратегическия план 2023-2027 г. „Подкрепа за оперативни група в рамките на Европейското партньорство за иновации“ (Първа стъпка)

Милен Кръстев презентира концепцията за тази интервенция, в която се планира изпълнение изцяло под формата на опростени разходи. За сравнение от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. се пристъпва директно към същинското изпълнение на проектите, като в рамките на този период на прилагане първата стъпка се спестява, което се отразява върху естеството на подпомогнатите проекти и качеството на предложените иновации. Затова УО предлага подготвителна фаза или първа стъпка за критерий за подбор по интервенция „Подкрепа за оперативни група в рамките на Европейското партньорство за иновации“ да бъде реализирана при одобрение на проекта с 5000 евро като в рамките на една година да се подпомагат дейности отново под формата на опростени разходи, които имат за цел да се разшири съставът на този екип за това първоначално сътрудничество и да се доизясни концепцията за модулаторския проект, който ще бъде реализиран впоследствие във втора фаза.

При втора фаза бенефициенти, които са участвали по първата стъпка, да получават предимство и чрез другите критерии, тоест да има стимулиращ ефект и нещата да станат чрез публичност още на първа фаза.

За разликата от предишния програмен период за допустими кандидати по тази регламентирана интервенция, са нужни най-малко двама субекта, т. е един кандидат и най-малко един партньор, а не оперативни групи, които са дружества по Закона за задълженията и договорите. Това е достатъчно условие, за да може да се бъде подаден проекта и в рамките на една година да бъдат привлечени участници, които са с подходящи знания, умения и експертиза в реализация на проекта.

Преминава към представянето на критериите, които основно имат за цел да оценят потенциала на т.нар. иноваторски проект, който ще бъде реализиран в първа стъпка.

1. Идентифициран проблем – оценка 6 точки.
2. Конкретните ангажименти на участниците – оценка с 7 точки.
3. Проектна готовност (максимум 30 т.), разделен на два подкритерия, оценява това дали в проектното предложение участниците от първоначално предвидения екип ще са формализирали отношенията си въз основа на Споразумение за партньорство, което би гарантирало, че намеренията на тези участници са сериозни.

4. Оценка на участниците (максимум 57 т.), разделен на 4 подкритерия. В хода на преговори с Европейската комисия беше изказано мнение, че проекти, в които

участници са консултантски организации (АКИС), трябва да бъдат стимулирани. На оценка подлежи първоначално предвиденият екип за реализация на новаторския проект включващ като участник - консултантска организация/индивидуален съветник, с консултантски опит в сферата на селското/горско стопанство или храните на база опит с прилагането на подмярка 16.1. Проектите се изпълняват по-успешно, там където има консултантски организации в екипите на оперативните групи.

В бележка под линията се посочва, че при участие на представителите на Селскостопанска академия, БАН, висшите учебни заведения в първоначалния екип, проектното предложение или заявлението, съгласно ЗПЗП, получава точки.

Подкритерий за подбор предвижда задължителното участие в оперативните групи на поне един земеделски стопанин или горски стопанин в зависимост от естеството на проекта. Предимство се дава на проекти с повече от един земеделски стопанин.

Подкритерий за проектни предложения, заявления, в които е обосновано наличието на взаимодопълващи се знания и компетенции на участниците от първоначално предвидения екип за реализация на проекта, се предлагат като условие за допустимост с минимален брой точки 35. В случай че се изпадне в хипотеза да има проекти с еднакъв брой точки, те ще бъдат класирани.

Съгласно Стратегическия план и одобрения финансов план под интервенцията се предвижда първият прием да стартира през втората половина на тази година с бюджет в размер на 1 милион евро. На първа стъпка ще се осигури възможност да се подкрепят поне 66 проекти за евентуални сътрудничества за реализация на проекти по интервенцията.

По тази подточка коментар е изпратил **господин Главчовски**, който след представянето на интервенцията от г-н Кръстев оттегли направените забележки и допълнителни коментари.

Светлана Боянова подкрепи направените предложения от Управляващия орган, тъй като са напълно в унисон със Стратегическия план, с идеята и концепцията на EPI_AGR1, (стратегия и иновация е част от консорциума, който изпълнява и EPI_AGR1 съпорт фасилити или поддръжката на EPI_AGR1 на европейско ниво).

Таня Георгиева отправи въпрос към Управляващия орган дали е мислено в посока да бъдат първо тествани резултатите от проекти по хоризонт и по лайф в оперативните групи и тогава да бъдат прилагани в практиката. Комисията държи на тази синергия между хоризонт, програмата и ОСП.

Милен Кръстев акцентира върху разлика между предходния програмен период, където е определено що е иновация, и - този програмен период, където Комисията споменава идеята за новаторски проекти. Бележката под линия е извадка от Стратегическия план, където за новаторски проект се прилага традиционна практика в нов географски и екологичен контекст, т. е тези проекти са доказани като успешни и биха могли да бъдат доразвити и имплементирани чрез настоящата интервенция.

Таня Георгиева прави питане дали тези проекти ще имат по-голяма тежест при оценяването им и какво се визира като консултантски опит.

Милен Кръстев отговори, че за първа фаза такава насоченост няма да бъде давана, тъй като същинското изпълнение на проектите е във втората фаза. На този етап би било по-добре да бъде давана оценка за състава на оперативната група и неговия потенциал. В настоящата практика за доказване на консултантски опит в сектор

„Селско стопанство“ е достатъчно да бъде представен договор или референция за изготвен проект, например по Програмата за развитие на селските райони.

Светлана Боянова се включи с мнение, че в мярката за предоставяне на съветнически и на консултантски услуги се предвижда да има списък на такива консултанти и на съветници и дава предложение това да се допише в последния критерий. В Стратегическия план е разписано, така че би трябвало този опит да е доказан предварително, още когато се прави този списък с изисквания към консултантите.

Милен Кръстев потвърди и даде разяснение, като го свързва със системата за знания и иновации АКИС, където съветник може да бъде наречен и индивидуално физическо лице, което има опит. Когато се изготви такъв списък на съветнически или консултантски организации, които са безпристрастни по смисъла на регламента, тогава може да започне тяхното обучение ежегодно, което гарантира реализирането на иноваторския проект.

Божидар Петков добави няколко думи във връзка с формулировката на иновациите и тази за консултантите. Даде пример с лиофилизирането на пълпидъчи яйца. През 80-те години в Троянския институт също са лиофилизирали ягоди за космонавтите. Процесът лиофилизация не е иновация, защото е от 80-те години на миналия век. Следователно лиофилизирането на пълпидъчи яйца или магарешко мляко не е иновация, но вече се появяват няколко такива иновативни проекта и предложи иновациите да бъдат насочени в приложим аспект, като например доенето с робот, който да разпознава вимето на всяка една крава. В България това е иновация, но в Германия - не е. В този случай би могло да се пренесе технологията готова. предложи да има насока за иновациите, тъй като субсидирането е един милион евро.

Милен Кръстев отговори, че сумата, която получава един кандидат, е 15 хиляди евро за тази стъпка и направи разграничение с проектни предложения, чиито краен резултат ще бъде патент или друг полезен модел. Става дума за новаторски проект, реализиран между земеделски стопани и съветническа организация, представител на НПО сектора, IT специалист и т. н., което е достатъчно условие, съгласно Стратегическия план, за да се реализира такъв проект.

Предс. Георги Събев прави коментар относно постъпило мнение от ЕК, според което трябва да бъдат увеличени броя точки при заявления за подпомагане, които съдържат ясно формулиран проблем. УО смята, че това предложение може да бъде прието, като увеличава точките с 14.

Максималният брой точки достига 114.

По този критерий **Иван Главчовски** предлага 10 точки в своето становище, така че няма възражение, но зададе въпроса къде ще бъде обявено това с Наредба, Условия за кандидатстване, ИСУН или през СЕУ на СП.

Милен Кръстев дава информация, че в процес на разработка са три наредби:

- една, която урежда техническа помощ;
- една, която урежда предоставянето на финансови инструменти;
- една, която урежда реда за кандидатстване.

Редът за кандидатстване ще бъде общ за т.нар. интервенции различни от площ базираните, компенсаторно базираните, като за всеки един прием ще бъдат разработвани и Насоки за кандидатстване, в които ще бъдат посочени изискванията към

кандидатите, допустимите дейности и допустимите разходи, но наредбата за кандидатстването ще бъде една обща.

Елена Иванова обърна внимание, че само интервенциите по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони ще вървят по този ред, а кандидатстването ще бъде през СЕУ.

Таня Георгиева помоли за уточнение относно разликата между критерий 3 „Наличие на сключено споразумение за партньорство между най-малко две от категориите допустими участници“ и критерия за допустимост от Стратегическия план.

Милен Кръстев обясни, че е нужно кандидат с партньор, който с декларацията да потвърди участието по проекта. За целта ще бъде разработен образец- уреждане на някакви взаимоотношения помежду им, които да дават по-прецизна оценка и на проектното предложение.

Светлана Боянова се съгласи с мнението на **госпожа Георгиева**, че това не би следвало да е критерий за оценка. Тъй като обикновено Споразумението за партньорство е между всички участници в Консорциума и не е част от документацията, която се изисква, решенията трябва да се уреждат с вътрешни отношения и дава пример в случаите, когато парите не достигат откъде и как да се набавят.

Таня Георгиева изрази съгласието си с г-жа Боянова абсолютно.

Милен Кръстев отговори, че при това положение проектът ще има по-голям капацитет откъм участници и при условията за допустимост, като задължително е участието на земеделски стопани или горски стопани, ако насочеността е такава, но сътрудничество може да има между двама земеделски стопани.

Таня Георгиева предложи в този случай да бъде разписано „най-малко две различни категории допустими участници“.

Милен Кръстев прие предложението на г-жа Георгиева.

Според **Светлана Боянова** е важно, без значение от коя категория са участниците, такъв Консорциум ъгриймънт да има и дава предложение да се разпише така: „в проекта се включват повече от две категории участници или организации“, а „подписано Споразумение за партньорство“ да отпадне, тъй като всички трябва да имат такова споразумение.

След дискусия по темата **предс. Георги Събев**: предложи следната формулировка: „Наличие на сключено Споразумение за участие в проекта между най-малко две различни категории допустими участници“.

Предс. Георги Събев обобщи за критерий 3 „Наличие на сключено Споразумение за участие в проекта между най-малко две различни категории допустими участници“ – 20 точки. И със същата формулировка „Наличие на сключено Споразумение за участие в проекта между най-малко 3 различни категории допустими участници“ – 30 точки. Сумарният брой точки в обобщение за първия критерий „Идентифициране на проблема“ – 20 точки. Преформулиране на критерий 3 и критерий 4 съобразно предложението на г-жа Георгиева и г-жа Боянова. Максимален брой точки 114 за тази първа стъпка.

Предложи преминаване към гласуване.

Решение по т. 5. 1.

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието в селските райони 2023 – 2027 г. одобри предложението на УО за

критериите за оценка на проектни предложения по интервенция П.Ж.1 „Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации“ за кандидатстване по първа стъпка с направените корекции, съгласно приложение 3.

„Против“ – Няма.

„Въздържали се“ – 1

Предложението се прие с мнозинство.

Подточка 5. 2

Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенции I.E1-I.E.9 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектора на пчеларството.

Предс. Георги Събев съобщи за получени писмени коментари от **госпожа Тая Герушева-Николова** от Българската асоциация на организации на производители на мед и пчелни продукти и **прикани г-жа Сийка Пеева** от дирекция „Животновъдство“ да представи критериите по тази точка.

Сийка Пеева обърна внимание, че по четири от интервенциите е предвидено класиране на проектните предложения, а за всички останали пет интервенции – прилагането на коефициент на редукция, като за първата финансова година 2023 той ще се прилага за всички интервенции, т. е. критериите, които се обсъждат в момента, няма да бъдат прилагани през тази година.

Четири интервенции, за които ще бъдат прилагани критерии за класиране на заявленията са:

- „Подновяване на пчелните кошери в Съюза, включително развъждане на пчели;
- „Рационализиране на подвижното пчеларство, дейност „Подпомагане закупуването на нов инвентар, необходим при практикуване на подвижно пчеларство“;
- „Инвестиции в материални и нематериални активи“;
- „Действия за запазване или увеличаване на наличния брой пчелни кошери в Съюза, включително развъждане на пчели“.

За класирането се предвиждат **осем** критерия.

Критерий 1 - кандидатът да не е кандидатствал до момента по интервенциите по чл. 55 от Стратегическия план.

Критерий 2 - кандидатът да има завършено средно или висше образование с положен изпит по пчеларство или завършен курс за придобиване на квалификация по професия или по част от професия „техник животновъд“, със специалност „Пчеларство“ или „Бубарство“, професия „Животновъд“ със специалност „Пчеларство“ или работник в животновъдството, професия със специалност „Пчеларство“. Това е ново предложение, което е получено след по време на обществена консултация на проекта на наредба и това предложение може да бъде прието.

Критерий 3 - кандидатът да има завършено средно или висше образование с положен изпит в сферата на информатиката/ компютърните науки/придобити дигитални компетенции или завършено обучение от минимум 40 часа при висше училище, професионална гимназия или лицензиран Център за професионално обучение.

Критерий 4 - поне един от пчелините в стопанството на кандидата, в който се отглеждат пчелни семейства към датата на кандидатстване, да е регистриран на територията на административна област в Северозападен статистически район.

Критерий 5 - поне един от пчелините в стопанството на кандидата, в който се отглеждат пчелни семейства към датата на кандидатстване, да е регистриран в землище, което попада в планински район, съгласно приложение № 1 към чл. 3, ал. 3 от Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват.

Критерий 6 - кандидатът да е призната група, организация на производители на мед и пчелни продукти или тяхна асоциация или пчеларско сдружение, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Критерий 7 - кандидатът да е регистриран земеделски стопанин за повече от 1 година без прекъсване на регистрацията, считано към датата на кандидатстване.

Критерий 8 - кандидатът да има минимум три години опит като пчелар, считано към датата на кандидатстване.

Постъпило е становище от Българската асоциация на организации на производители на мед и пчелни продукти с искане критерий 3 да отпадне такова специализирано образование не е необходимо защото няма да се пишат програми и да се създават софтуерни решения , а ще се ползват готови приложения на таблет или телефон . Този критерий би довел до закупуване на курсове и сертификати, които няма да бъдат от полза за никой. Критерият беше заложен с цел да се постигне една от целите на Стратегическия план за внедряване на иновации и цифрови технологии в земеделските стопанства. Предложението критерий 3 да отпадне се приема.

Другото предложение на **госпожа Тая Герушева-Николова** е на негово място да се включи друг критерий, според който кандидатът да е член на Общинско пчеларско дружество по място на регистрация, за което да се прилага служебна бележка от дружеството за платен членски внос за съответната година. Предложението не се приема, защото не става ясно какво се има предвид по място на регистрация и особено това, че се изисква прилагането на документ за платен членски внос. Освен това, приложението на служебна бележка няма норматив в законовата база, поради което не е целесъобразно да бъде въвеждан такъв критерий. Такъв е критерий 6, където на кандидат по някои от интервенциите се дава предимство, ако е група, организация на производители на мед и пчелни продукти или тяхна асоциация или пчеларско сдружение, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Божидар Петков, упълномощен от **Тая Герушева-Николова**, изказа одобрение от отпадането на точка 3 за образованието за компютърен специалист и информационни технологии. Относно членския внос, след като няма законова норма, не следва да се счита за критерий, но трябва да бъде помислено в бъдеще за доказване принадлежността на земеделския производител към определена организация, сдружение, камара, съюз.

Сийка Пеева изрази още веднъж мнение, че този критерий ще отпадне, но на този етап новият критерий няма да бъде включен, поради причините, които бяха изброени.

Предс. Георги Събев: предложи да се премине към гласуване на критериите по подточка 5. 2.

Решение по т. 5. 2.:

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. одобри предложението на УО за критериите за оценка на проектни предложения по интервенцията I.E1-I.E.9 от Стратегическия план 2023 – 2027 г. в сектора на пчеларството с направените корекции, съгласно приложение 4.

„Против“ – Няма.

„Въздържали се“ – 1.

Предложението се прие с мнозинство.

Подточка 5.3

Проект на критерии за оценка на проектни предложения по Интервенции I.G.2.1- I.G.2.5 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектор „Мляко и млечни продукти“.

Предс. Георги Събев даде думата на госпожа Ирина Лазарова.

Ирина Лазарова направи изложение на критериите за оценка:

Критерий 1 - да се подпомагат оперативни програми, подадени от кандидати – групи и организации на производители с членове над нормативно определени минимум, към датата на кандидатстване (с най-много точки 20). Минималното изискване за групите към момента е да са четири члена, а организациите - шест члена. С цел сдружаване се предлагат 20 точки в случай, че кандидатът има над 20 члена към датата на кандидатстване.

Критерий 2 - оперативни програми, подадени от групи и организации на производители, които увеличават двойно членската маса в края на оперативната програма, като това ще се засича освен в оперативната програма в началото и в края на оперативната програма, именно с цел сдружаване и обединение на земеделските производители.

Критерий 3 - проектни предложения, подадени от кандидати, признати от министъра най-малко 24 месеца преди датата на кандидатстване. Идеята е за устойчивост на тези групи и организации на производители, които към момента съществуват, да може да бъдат стимулирани да се възползват и от тази мярка.

Критерий 4 - оперативни програми, подадени от кандидати групи и организации на производители, при които е заложен за цел концентрация на предлагането и пускане на пазара. Това е една цел, която не е задължителна за оперативните програми на млякото, поради което трябва да бъде стимулирана.

Критерий 5 - оперативни програми, посредством изпълнението на които се създават работни места, като целта отново е в края на оперативната програма да бъде създадено поне едно ново работно място.

Критерий 6 - оперативни програми, които са подадени от организации на производители (10 точки). Идеята е да бъдат стимулирани такива организации, защото това ще подпомогне сдружаването на още повече земеделските стопани.

Максималният брой точки е 70.

Димитричка Търпанова подчерта, че условието от минимум 24 месеца за членство на такава организация не е лошо като устойчивост за организацията, която оцелява, но по мярка 9, обикновено групите се ситуират и се организират, за да могат да получават подпомагане по мярка 9 и автоматично. Тези организации, които имат 24 месеца, ще получават по-малко пари по мярка 9, за да могат да кандидатстват по тази.

Ирина Лазарова обясни, че целта е да бъдат разграничени организациите и групите, които ще кандидатстват по мярка 9, чиято цел е точно подпомагане на новосъздадени организации и групи. Тази интервенция в оперативните програми е доста тежка и след обсъждане с бранша идеята е тези групи и организации да бъдат стимулирани. Двете интервенции са разграничени по критерий на новосъздадени и устойчиви.

Предс. Георги Събев предложи преминаване към гласуване на критериите по подточка 5.3.

Решение по т. 5. 3:

Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. одобри предложението на УО за критериите за оценка на проектни предложения по интервенцията Г.2.1-І.Г.2.5 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектор „Мляко и млечни продукти“, съгласно Приложение 5.

„Против“ – Няма.

„Въздържали се“ – 1.

Предложението се прие с мнозинство.

Подточка 5. 4

Проект на критерии за оценка на проектни предложения по интервенция по ВОМР П.Ж.5 - Изпълнението на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие.

Предс. Георги Събев обяви, че по тази точка са получени становища:

-госпожа Весела Данева от Министерство на финансите,

-госпожа Галина Симеонова, главен директор на Главна дирекция Оперативна програма „Околна среда“,

-госпожа Елеонора Негулова, председател на Управителния съвет на НСМСБ,

-господин Камен Макавеев, Асоциация „Интегро“, Управляващия орган на Програма „Образование“, Управляващия орган на Програма „Конкурентоспособност“,
госпожа Нели Кадиева, председател на Управителния съвет на Асоциация „Българска национална Лидер-Мрежа“,

-госпожа Силвия Георгиева, изпълнителен директор на Национално сдружение на общините в Република България, Министерството на туризма,

-господин Иван Главчовски,

-господин Цветан Спасов, ръководител на Управляващия орган на Програма „Развитие на човешките ресурси“.

Постъпило е и предложение от господин Главчовски да бъде представен кратък анализ за дейностите на МИГ-овете. Затова предостави думата на господин Спасов за информация в систематизиран вид относно дейностите на МИГ-овете: основните проблеми при функционирането им, ефективността в популяризирането на дейността им, както и колко от МИГ-овете са реализирали стратегиите си.

Диана Трифонова, заедно с Госпожа Габровска от Управляващия орган на Оперативна програма „Човешки ресурси“, както и колегата от Министерския съвет, както и всички УО правят предложение по дневния ред, което не беше гласувано. Предложението е това да бъде гласувано сега и тази точка да бъде само за информация, предвид факта, че все още проектът на Постановление по чл. 28, ал. 1, т. 2 на ЗУСЕФСУ не е одобрен.

Предс. Георги Събев отбеляза, че г-н Спасов няма да представя все още критериите и предложи преминаване към изслушване изложението на г-н Спасов относно краткия анализ за дейностите на МИГ-овете.

Стефан Спасов изложи накратко изпълнение на всички подмерки по Програмата за развитие на селските райони:

- подмярка 19.1 в момента има обявен прием за изготвяне на стратегиите.

От миналата година има прием за изготвяне на стратегиите, които се изпълняват с финансиране през новия програмен период пак по същата подмярка прием за още четири програми, които финансират подхода и през предишния програмен период. По подмярка 19.1 кандидатите, заявили интерес, са 111 - 206 общини, от които одобрени - 107. С тях са сключени договори и в момента се изготвят стратегии за новия програмен период. Договорите са сключени през март месец, извършват се анализи, информационни кампании и други дейности, които са свързани с изготвянето на стратегиите. Други Местни инициативни групи, които не са кандидатствали по подмярката за съфинансиране, също подготвят стратегии.

- подмярка 19.2, подмярката за изпълнение на стратегии с Държавен фонд „Земеделие“, сключените договори с финансиране от Програмата за развитие на селските райони са 1048.

По Оперативна програма „Околна среда“ - 11 сключени договора за близо 6,5 милиона евро; по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ има сключени 204 договора с бюджет на безвъзмездната финансова помощ 25 милиона и 700 хиляди евро; по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ – 276 договора, с бюджет 19 милиона евро; по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ има 54 договора на стойност 4 милиона и 350 хиляди евро.

Към момента разплатените средства по Програмата за развитие на селските райони по 381 договора са в размер на 13 милиона и 450 хиляди евро. По Оперативна програма „Околна среда“ – 11 проекта за 3 милиона евро; по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ – по 156 проекта, в размер на 20 милиона 446 хиляди евро; по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ - по 244 проекта, на стойност 16 милиона и 546 хиляди евро; по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ – по 54 договора са извършени плащания, на обща стойност 2 милиона и 840 хиляди евро.

- подмярка 19.3 прием е обявен през 2018 година, като в момента тече прием 2021 година, който приключва в края на тази година.

Общо по мярката има 46 проекта, но повечето от тях са в предишния прием и са свързани с подготвителни дейности. В сегашния прием няма подготвителни дейности. Има 17 проекта, а и доста други, които в момента са в оценка в Управляващия орган.

- подмярка 19.4 за текущи разходи и популяризиране на стратегии, стратегиите за ВОМР, към момента има одобрени годишни бюджети за 2023 и няколко местни инициативни групи няма да разполагат със средства за следващата година.

Това е установен проблем и по него се работи, за да може при застъпването на двата периода да може МИГ да оперират без прекъсване.

По отношение на извършените по подхода обучения, над 22 хиляди души са за целия период на прилагане при изготвяне на Годишния доклад за Европейската комисия. По данни от Държавен фонд „Земеделие“ от сключените договори се отчитат около 590 работни места.

Таня Георгиева предложи регулярното предоставяне на информация за напредъка на ВОМР. Срокът за това е шест месеца, но повече от две години в Комитета по наблюдение членовете не са получили информация за този напредък.

Предс. Георги Събев отговори, че на всеки 6 месеца освен до всички комитети, напредъкът се изпраща и на СКУСЕС и ще бъде проверено поради каква причина тази информация не е достигала до членовете на Комитета.

Другият коментар на **Таня Георгиева** беше по отношение на прилагането на подхода ВОМР, който си остава в ИСУН, за разлика от останалата част на Стратегическия план и във връзка с Одитния доклад на Сметната палата, който задължава Министерството и изпълнителния директор на Фонд „Земеделие“ до юни месец 2022 година, интеграцията на двете системи ИСУН и ИСАК да бъде факт, така че да може да се събират данни и да се обобщават показателите по цели. Напредъкът и тази интеграция на връзката касае прилагането на абсолютно всички интервенции в Стратегическия план, а тъй като ВОМР покрива почти всичките девет специфични цели, е изключително притеснително в края на всяка година, ако подходът все още продължава да среща някакви трудности.

Диана Трифонова благодари на колегите от Министерството на земеделието за изключително добрата работа и координация през този програмен период, като отбеляза, че на всеки шест месеца докладите за напредъка в изпълнение на подхода се получават и представят на комитети за наблюдение за информация.

Предс. Георги Събев още веднъж изрази готовност да провери дали има административни причини, поради които до този Комитет това да не е достигало. Относно прилагането на подхода Държавен фонд „Земеделие“ отговаря за всички процедури и проектните предложения, които се разглеждат с тях. През последните месеци, практически от края на лятото на 2022 г. с много от забавените процедури се наблюдава наваксване и изчистване.

Нели Кадиева изрази мнение по отношение публичността и сподели, че мястото на доклада за напредъка по ВОМР, е в ИСУН. За пълна справка по прилагането на подхода ВОМР всеки би могъл да влезе в ИСУН и да провери за напредъка и доброто изпълнение във всеки един момент. Изрази своята благодарност към всички партньори от Управляващите органи, както и към ДФЗ за спазването на всички срокове по наредбите за разглеждане на процедурите и сключването на договорите.

Предс. Георги Събев благодари на г-жа Кадиева за направения коментар и дава думата на г-жа Георгиева.

Таня Георгиева не оспори постиженията на Държавен фонд „Земеделие“, където става дума за разглеждане, одобряване, договориране и разплащане на проекти, а интеграцията на системите на ниво база данни, което е много важно в контекста на извличане на данни за индикаторите на Стратегическия план.

Светлана Боянова изясни, че такава информационна система и нейното изграждане е разписано в Регламента и това трябва да се случи до 2024 г. или 2025 г. Обръща внимание, че в ИСАК такъв модул за индикаторите не е наличен и апелира за някаква насока за аудиторията относно как ще се случи това с нова система за тях или доработка във вече съществуващата ИСАК.

Предс. Георги Събев отговори, че на следващото заседание на Комитета по наблюдение ще бъде докладван прогресът по тази точка.

Иван Главчовски настоя да бъдат представени по-подробно проблемите на МИГ-овете и това да бъде съобразено с критериите за оценка. Такава информация не се предоставя на Комитета и сподели от опит, че една „добра идея е на път да бъде опорочена“, тъй като Местните инициативни групи са оставени да бъдат управлявани от общините. Формално се заобикалят съответните критерии като брой организации, които участват и вместо тях се приемат физически лица, голяма част от които не знаят, че участват в такова нещо. В допълнение дава негативна оценка за процеса на оценка на проектните предложения.

Красимир Джонев също изрази положителна оценка за работата на Фонд „Земеделие“, както и на Управляващия орган. Сподели мнението, че малките общини (под 5 хиляди) в България са 57, а повече от 100 са тези, които са под 10 хиляди от общо 265 и трудно биха се класирали в изпълнението на стратегии, тъй като критериите за оценка не биха го позволили.

В стария програмен период 2014 – 2020 година повече от 60 общини са останали без европейско финансиране. Сега в преходния период 57 общини също остават без европейско финансиране, поради политическо решение, което не позволява да се прилагат гарантираните бюджети в Програмата за развитие на селските райони. С темповете на демографския срив общините намаляват по брой на населението все повече и такава ще бъде тенденцията и когато мисията на СП не изпълнява предназначението си. За сведение в Европейския съюз общините в България са втори по големина след тези в Гърция. Предложението за редакция на НСОРБ е изпратено като становище.

Предс. Георги Събев отговори, че критериите ще бъдат разглеждани по-късно.

Нели Кадиева опонира на изказването на г-н Главчовски, като не споделя, че навсякъде има такива проблеми.

Благодарение на ИСУН процесът е прозрачен и публичен и всеки кандидат може се запознае дори с коментара на всеки от оценителите, след като е минал един етап на кандидатстване. Не приема това цялостно обобщение по темата. Тези публично-частни партньорства между бизнеса, неправителствения сектор и общините са партньорства и те би трябвало да могат да регулират отношенията помежду си, за да не се стига до такива ситуации.

Репликата на г-н **Главчовски** е да бъде дадена информация от Управляващия орган или Фонд „Земеделие“ на колко от МИГ-овете са предоставени средства за управление, без общината да издава запис на заповед.

Предс. Георги Събев предложи в работата на този Комитет да бъде създадена подгрупа за ВОМР, на която да бъдат обсъждани тези проблеми. Най-вероятно има какво да се подобрява в прилагането на подхода, но на това учредително събрание на този Комитет по наблюдение, Управляващият орган не може да даде абсолютна точна информация по всеки един от въпросите, които се повдигат към момента.

След обсъждане с колегите от УО предложението, направено в първата част на заседанието, критериите да не бъдат гласувани, се прие.

Стефан Спасов сподели съображенията на Управляващия орган относно отлагане на гласуването на критериите. Заедно с Представителите на местните инициативни групи споделя притеснението, че едно поредно забавяне поставя под риск последващите процедури за стартиране, респективно на интервенцията и на подхода в рамките на този програмен период. Има постановление, в което аспекти, свързани с текста са изчистени след няколко срещи с Държавен фонд „Земеделие“. Изказа благодарности на Държавен фонд „Земеделие“, на УО на „Иновации и конкурентоспособност“, УО на „Развитие на човешките ресурси“, „Околна среда“ и „Наука и образование“ за 10 години работа с толкова институции заедно подходът ВОМР се прилага изключително успешно.

Създадената междуведомствена работна група изготви този нормативен акт, като осъществява ежедневна комуникация по най-различни въпроси, свързани с прилагането на подхода. Във всички случаи насреща се е наблюдавало готовност и оперативност при необходимост от съдействие и от вземането на решение за извършването на каквито и да е дейности.

Отговаряйки на г-н Главчовски отбеляза, че всички трудности, които са срещани в периода 2014-2020, са отразени и включени в подготовката на периода 2023-2027. Наблюдават се и проблеми, които възникват като частни случаи на отделни места, но заедно при обсъждане с всяка една МИГ и колегите от оперативните програми, тези проблеми се разрешават.

Относно гласуването или негласуването на критериите становището и на Управляващия орган на Стратегическия план е да има яснота относно условията, по които тези кандидати ще бъдат оценявани впоследствие. На територията на страната има 107 кандидата от около 200 общини. 196 от тях подготвят стратегии. Наблюдава се неизвестност относно какво да включват в тези стратегии, по какъв начин тези стратегии ще бъдат оценявани. Затова в момента е важно да се изготвят анализите, стратегиите и партньорствата, в които те ще участват, тъй като освен изготвянето на документи, подготовката включва и сключване на влизане в партньорства, напускане на партньорства.

В тази връзка отбеляза, че Постановлението на Министерския съвет, което ще съдържа правилата за прилагане на подхода, в голяма степен е завършено.

Предвид управленските очаквани промени изрази надежда, че окончателната схема за прилагане на подхода ще се случи в много кратко време. Преди да бъде публикувано това постановление няма как да бъдат гласувани тези критерии. Бележки за съгласуване са получени от всички УО-та, като те са отбелязани и взети предвид.

Най-бързо колегите от „Човешки ресурси“ изпращат корекции и предложения. След среща на 26.05.2023 г с представители на другите УО-та получените бележки също са отразени на 29.05.2023. Получени са коментари и от ЕК, които също са взети предвид.

Нели Кадиева изрази мнение, че подготовката за периода 2023 – 2027 година стартира успешно с увеличен бюджет за финансиране на ВОМР и Подхода ЛИДЕР, с осигурено многофондовото финансиране. Остава само подготовката на стратегиите. Липсват критерии, липсват указания за тяхното разработване. Подкрепя предложението за критериите и апелира към приемането на ПМС въпреки сложната политическа обстановка в страната.

Предс. Георги Събев предложи да бъдат гласувани днес след представяне от господин Спасов критериите за прилагането на Подхода ВОМР в рамките на Стратегическия план.

„Против“ – 8.

„Въздържали се“ – 1.

Приема се.

Иван Главчовски пита колко са гласувалите „за“ като брой и дали отговори на Вътрешните правила, които са приети в началото на заседанието. Минимум 66% трябва да гласуват „за“.

Предс. Георги Събев прикани към ново гласуване.

От присъстващите имащи право на глас гласуват:

„За“ – 25.

„Против“ – 8.

„Въздържали се“ – 1.

Изпълнен е критерият поне с 66 %.

Според г-н ГЛАВЧОВСКИ липсва кворум.

Веселина Тюфекчиева апелира да бъде помислено какво се гласува, тъй като „дребни неща“ като плащане, подписване са важни и гласуването на някакъв вариант на критерии за оценка на стратегии не е решение. Затова гласува „против“.

Стефан Спасов подчерта, че целта на УО е максимално голям брой нови Местни инициативни групи да бъдат одобрени и работещи, без да има противопоставяне между стари и нови територии, както и балансирано разпределение на точките, свързани с качеството на стратегиите, като зависещи от опита да бъдат допустими за всеки един от кандидатите при получаването на максимум точки.

По критерий 1, както и в предишните периоди, се оценяват два аспекта на Местните инициативни групи и стратегията - потенциална на партньорството и качество на стратегията.

В потенциала на партньорството се оценява първия критерий – Обхват на МИГ и този критерий първоначално с 15 точки вече е ревизиран с 20 точки, като по получени коментари е въведена още една нова стъпка, която дава 4 точки на общини, които имат население над 15 хиляди жители.

В следващия критерий освен населението е ревизиран и критерия „брой общини включени в местното партньорство“, като по предложение на Сдружението на общините, на Управляващите органи и други асоциации е вече да няма изискване за част от община, а критерия 1.1.1 – отпада изцяло.

Първата стъпка става 1.1.2. - МИГ включва територията на две общини с всички населени места, като първоначално този критерий е носел 3 точки, а сега вече носи 6 точки в ревизирания вариант.

За критерий 1.1.1 общата сума от 15 точки става 20 точки. Първата стъпка става точка 1.1.2, която ще стане 1.1.1, като МИГ включва територията на две общини.. Текстът, в червено, който виждате в 1.1.2, отпада и от 3 точки става на 6 точки.

Следващата стъпка е 1.1.3, която също отпада, където виждате нула точки вдясно и МИГ включва територията на три общини, което остава – 8 точки, ако МИГ включва повече от три общини – 10 точки.

По критерий „Брой на обхванатото население“ всичко се запазва с добавянето на един ред, една стъпка, като се добавя население от 15 001, до 20 000 жители включително, което получава 4 точки; население от 20 001 – 30 000 жители – 6 точки; население от 30 001 до 40 000 жители – 8 точки; над 40 000 жители – 10 точки.

Красимир Джонев: направи предложение да се започне от 10 000, а не от 15 000 тъй като много общини в България са под 10 хиляди жители.

Стефан Спасов обърна внимание, че 10 хиляди е условие за допустимост и поради тази причина не може да се дават точки за нещо, което всички кандидати изпълняват. В състава на Местните инициативни групи вече масово се включват по три, четири общини, за да може да се достигне това условие, а други - достигнат 15 хиляди, което вече води до преразпределението на бюджета, по-голям бюджет за изпълнение на стратегия.

На база опит, територии с по-малко население генерират по-малък брой проекти. На тези територии проектите са концентрирани, фокусирани повече в обществена полза. Това са териториите, в които общините имат преимущество в проектите. Другата причина за сдружаването са тежките преговори с Европейската комисия. Под въпрос стоеше дали една община да бъде допустима и дали да има Местна инициативна група с една община в състава си. Позитивното е, че вече случаят с три общини не е единичен.

Красимир Джонев даде пример с община Пордим, която дори с всички села на Плевенска община, трудно би прехвърлила 15 хиляди, община Летница с 34 села на Община Ловеч трудно ще прехвърли 15 хиляди, два областни града в Северна България с една селска община не могат да прехвърлят 15 хиляди.

Предс. Георги Събев предложи да засилят сътрудничеството си с други общини, за да направят територията по-голяма.

Стефан Спасов поясни относно стимулирането и новите членове. Предвидено е един лимит минимален праг за преминаване. Предвид коментарите в този аспект са получени нови предложения за намаляване на прага, който позволява, ако Стратегията е преминала административно съответствие и допустимост, да не остане неразгледана впоследствие.

Следващата точка 2 също е свързана с хоризонтална оценка, която позволява независимо от това дали кандидатът е МИГ, изпълнява стратегия или не, да получи точки, така че тук първоначално заложените 8 точки се повишават на 12 точки.

Точка 2.1 остава непроменена, но в точка 2.2 се извършва промяна - в колективния орган на МИГ са включени представители на повече от 50 % от населените места на територията, получава вместо 2 точки – 4 точки и броя членове на колективния върховен орган на МИГ получава вместо 4 точки – 6 точки Максимумно по т. 2.1 и 2.2

могат да бъдат получени 12 точки. Така се завишават критерии, които не правят разлика между вида на кандидата по отношение на изпълнение на стратегията.

В точка 3. „Устойчивост на МИГ“, е свързана със запазването и развитието на опита. В тази точка, реализацията на стратегия на територията на кандидата като точки се намалява от 5 на 3, но възможността на МИГ, който изпълнява стратегия да я разшири се стимулира с различен брой жители, които Местната инициативна група добавя към територията си, така че предвидените 3 точки преди, в новата ревизия на критериите е възможно да бъдат до 6 точки, ако територията се увеличи с над 5 хиляди жители, като стъпката е 1000 жители.

Като цяло този критерий се увеличава само с 1 точка, като се направи вътрешно преразпределение на точките. Намаление на точките има при „опита“ на Местната инициативна група, като масово са дадени бележки от Управляващите органи за опит да се считат и всички европейски програми, така че има го и в следващите точки при оценка на опита на директорите и експертите в Местните инициативни групи.

Критерий 4.1 остава със същата тежест – 1 точка, като критерии 4.2 от 3 точки се изменя на 1 точка. Това са опита на проектите за вътрешно териториално или транснационално сътрудничество. Този критерий става: „МИГ има опит в изпълнението на проекти за вътрешно териториално или транснационално сътрудничество или на проект/проекти финансирани от други европейски фондове“, тоест тук се отваря максимално възможността опитът да е придобит и по други програми.

Опитът по изпълнение на стратегия в точка 4.3 от 8 точки се намалява на 5.

Опитът в изпълнение на стратегия, който е в точка 4.3, се намалява от 8 точки на 5, като съответно следните промени се правят вътре в подкритериите.

Опитът в изпълнението на еднофондова стратегия - от 4 точки на 2.

Опитът в изпълнението на многофондова стратегия финансирана от две програми - от 5 точки на 3.

Опитът в изпълнението на многофондова стратегия с три програми се намалява от 6 точки на 4.

Опитът в изпълнението на многофондова стратегия финансирана от повече от три програми - от 7 точки на 5.

Като цяло опитът на МИГ, който дава предимство, се намалява от 12 точки на 7.

По критерий „Опит на колективния управителен орган“ са получени доста коментари - от 12 точки общо се намалява на 3 точки, тоест с 9 точки надолу, като остава само по един критерий вместо наличните в момента 10 реда остава по 1 ред, като опитът на колективния управителен орган за периода 2007 – 2013 година от 5 точки става 1, а за периода от 2014 – 2020 година от 7 точки става 2. Всички останали точки се заличават и целия опит от 12 точки се намалява на 3.

Остава от 5 на 1 точка горе в първия ред и отново на първия ред на страницата от 7 точки на 2 точки. Общо от 12 точки на 3 точки.

Опитът на изпълнителния директор на МИГ остава непроменен, тъй като във всички Местни инициативни групи, независимо от това дали са изпълнявали стратегия или не, могат да бъдат използвани хора, които имат опит като управленски опит.

„Специфичният по ЛИДЕР“, който е в точка 6.2, също няма промяна в нито един от критериите, които бяха изпратени. Същото се отнася и за „опит на експерт“ по

прилагане на стратегията, като опитите в изпълнение на проекти се разширяват, като се добавя Програмата за развитие на селските райони и Програми финансирани от други европейски фондове.

С това допълнение се позволява опитът по всички програми да се признава и да се получават точки за него.

Критерий 8. „Финансовият капацитет на Местната инициативна група“ е критерий и от предишния програмен период със значение при стартирането на работата на Местните инициативни групи. Той също не се влияе от това дали Местната инициативна група е функционирала и изпълнявала стратегия или не и се завишава с 1 точка, тоест от 2 на 3 точки.

Общият брой точки, който може да се получи при първата част на критериите, е 41 точки.

Критериите, свързани с качество на стратегията за ВОМР.

Критерий 9. „Оценка на качеството“ остава без промяна. Проучванията съдържат подробна информация.

За критерий 10 след коментари от Европейската комисия и от Управляващите органи увеличение на точките, които са свързани с участието на местната общност в процеса на изготвяне на Стратегията, първоначалните 7 вече са 10 точки, след като по критериите:

10.1.1. Прозрачност на процеса (проведена широка информационна кампания сред населението).

10.1.2. Принцип „отдолу – нагоре“ (в стратегията са включени предложения от местната общност).

10.1.3. Хоризонталните принципи съгласно чл. 9 на Регламент (ЕС) 2021/1060 равенство между половете, утвърждаване на принципа на равните възможности, липса на дискриминация и други, точките се увеличават с по една точка и тези три нови точки увеличават общия размер на точките по този критерий от 7 на 10.

По критериите 11 се запазва точкуването.

По критериите 12 е получен коментар от Националното сдружение на общините, а именно предвидените интервенции. Критерият е в съответствие на избраните интервенции, целите на стратегията и потребностите и потенциала на територията съгласно SWOT анализа силни и слаби страни, възможности и заплахи.

Националното сдружение на общините в България предложи да се повиши тежестта на критериите:

12.3. Предвидените интервенции са съобразени със специфичните характеристики и потенциала на територията.

12.5. С предвидените интервенции по стратегията се подкрепиха дейности, свързани с развитието на интелигентни селища на територията.

Това е отразено, като общият размер на точките по този критерий „Съответствие на интервенциите с целите на стратегията и потребностите и потенциала на територията, както и със SWOT анализа“ от 15 точки се повишава на 19.

Критерий 13 „Съответствие на финансовия план на стратегията с целите и интервенциите спрямо идентифицираните потребности и потенциала на територията“ остава непроменен. Максималният брой точки е 8.

Критерий 14 „Оценка на уредбата за управление, мониторинг и оценка на стратегията“.

Максималният брой точки остава непроменен – 8 точки.

Критерий 15 „Оценка на изходните индикатори и индикаторите за резултат, включени в стратегията“.

Този критерий също остава непроменен, като 8 точки е неговата стойност. Предлага и минимален праг за преминаване на кандидатите, които са преминали оценката за административно съответствие и допустимост, който за качеството на стратегията е 30 точки, за общ минимален праг от цялостната оценка – 60 точки.

След получени коментари от организации, за да могат стратегии, които са одобрени с административно съответствие и допустимост, да бъдат финансирани, когато има обективни фактори, които не позволяват на някои от общините да се комбинират с повече от една община, за да формират Местна инициативна група, предложението на УО е общият минимален праг за обща оценка от 60 точки да бъде намален на 50 точки.

Като цяло общият брой точки, който може да бъде получен е 132, като наборът от критерии по I „Качество на партньорството“ носи 41 точки. Точките, които се дават по Набор от критерии, капацитет за изпълнение на стратегията - е 25 точки. Качеството на стратегията носи още 66 точки.

Кадрин Хасанов дава пример с МИГ, който се създава в Твърдица или Сливен. И двете общини нямат опит с изпълнението на подхода досега и се оказва че по точки 4, 5, 6 и 7 те тръгват с 35 точки надолу, което не е много справедливо.

Стефан Спасов отбелязва, че този набор от критерии и точки е подготвен с визия върху разположението на МИГ на цялата страна. Ако всички кандидати разполагат с тези 35 точки, тогава не би имало нужда от критерии.

В отговор на въпроса на г-н Хасанов дали ще стигнат парите за всички стратегии **Стефан Спасов** изказа обнадеждаващо намерение за това, като отбелязва, че в момента от гледна точка на финансов ресурс, това ще бъде възможно.

За информация от приемите до момента по първи прием са 55 стратегии, като 39 преминават етапа на административно съответствие и допустимост и всички 39 са били финансирани.

По втория прием от 71 кандидата – 50 преминават административно съответствие и допустимост. За периода 2007 – 2013 г. резултатите са абсолютно същите. Същите резултати биха да се получили и в подготвителната мярка сега по 19.1, въпреки че условия за кандидатстване и документация, които трябва да се попълнят сега, са изключително облекчени. Тенденцията е да отпаднат все повече кандидати, което няма да бъде проблем при финансирането на всички одобрени по отношение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. По другите програми бюджетите са по-ограничени.

Нели Кадиева изказа мнение за алтернативен подход относно критериите за оценка. Идеята е всички, които минат ниво административно съответствие и допустимост, да бъдат одобрени, защото целта е наистина цялата територия, която наистина си е направила труда и е минала на административно съответствие и допустимост, да получи подкрепа от Подхода ЛИДЕР и ВОМР. Предвид критериите, предвид някои обективни обстоятелства, които нито МИГ-а, нито общините от

съответната територия не биха могли да повлияят например, няма съседна община, с която да се сдружиш, няма как да вдигнеш населението на една територия, това не бива да е причина една качествена стратегия да отпадне тя да не бъде финансирана.

Получи обещание, че от УО се поема ангажимент да се помисли да се приемат такива мерки, да има възможност да се финансират всички преминали АСД стратегии.

Зададе въпрос за мотивите за отпадане на 1.1.3.

Представител на МЗм: обясни, че е премахната „част“ и „част и цяла община“ се счита за „една община“.

Стефан Спасов поясни, че така се получават повече точки.

Красимир Джонев пита дали текстът за всички населени места остава.

Стефан Спасов отговори отрицателно.

Красимир Джонев продължи с друг въпрос за критерия за специфичния опит, който остава непроменен. В този случай ще бъде ли допустим изпълнителен директор без специфичен опит по ВОМР или ЛИДЕР, както и екипа.

Стефан Спасов отговори, че директорът е допустим при изпълнение на условията за допустимост, като се изисква минимум две години управленски опит. Всяко надхвърляне на тези Условия за допустимост носи допълнителни точки, защото управленският опит там е две години за директора, а тук вече се дават от 3 до 5 години, над 5 години се дават допълнителни точки.

За специфичния опит по ЛИДЕР няма промяна в точките. Всички, които са прилагали подхода ЛИДЕР получават точки за специфичния опит, който имат, включително и Управляващите органи и Разплащателната агенция.

Красимир Джонев доразви идеята на г-жа Кадиева, възможно ли е, ако всички общини, които минат административно съответствие, всички стратегии да бъдат одобрени и ако в крайна сметка бюджетът не стигне да се въведе един диференциращ коефициент, който да намали общия бюджет на всички общини и да получат вместо 100 % 90 % от финансирането, но финансиране да има за всички общини.

Иван Главчовски обърна внимание на няколко неадекватни критерии по така предложените, тъй като са субективни.

Специфичният опит на изпълнителния директор за какво се отнася, поради факта, че съгласно трудовия договор изпълнителният директор не управлява. Неговата част е да комуникира с Министерството и не толкова да управлява, колкото да изпълнява това, което реши Управителният съвет. Ако целта е да има наистина работещи МИГ-ове, трябва да има нов критерий, по който МИГ-ове с точки под 30% от общите, да не получават средства от общините, т. е общините да не издават Запис на заповеди, с които да получават авансови плащания.

По отношение на качеството на стратегията дава пример с МИГ-Куклен-Асеновград, който прилага мярка 6.4. В този случай населените места около Асеновград ще бъдат ли допустими кандидати или не. Прави пояснение, че съгласно дефиницията би следвало да не са допустими и продължава коментара, че горе долу половината от населените места, които попадат в МИГ-а ще бъдат изключени и обратно. Тези, които са в Куклен по-малките фирми не могат да участват по ОПИК, защото нямат тези приходи, нямат тези обороти.

За човешки ресурси, човешки ресурси тези, които би трябвало да бъдат на територията пак на една такава община, изкуствено създадени условия реално. Фирми,

които изпълняват дейността си в Пловдив, формално се регистрират в селските общини, за да вземат ресурс от 200 – 300 хиляди лева и нищо да не остане на територията на този МИГ. В този случай как ще бъде оценено качество на стратегията.

Цветка Петрилийска направи няколко забележки по критерий 6 „Опит на изпълнителния директор“. Много от МИГ-овете вече десет години и повече изпълняват стратегии, експертите в МИГ-овете имат не по-малък административен опит и капацитет от цитираните тук, които са прилагали подхода ВОМР в Управляващия орган и в Разплащателната агенция. Да, административно съответствие е, когато имат двегодишен административен опит, но нека и тези колеги, които в момента изпълняват подхода, да бъдат по някакъв начин..., подходът е отдолу нагоре, и те имат капацитет и да имат възможност да вземат освен по административен капацитет двете години като управленски опит да могат и те да бъдат точкувани като опит, тоест това да се прецизира.

Предложението на г-жа Петрилийска е наличие на опит като член на екипа на НИК, изпълняващ стратегия по подхода ЛИДЕР или ВОМР или като лице, вземащо участие в прилагане на подхода ВОМР в управляващия орган, участващи в прилагане на подхода или Разплащателната агенция до две години включително и по-нататък диференцирано.

Стефан Спасов разграничи нещата. Няма как работил като експерт да получи точки за изпълнителен директор.

Възникна диалог между г-н Спасов и г-жа Петрилийска, касаещ точкуването по критерий 6 „Опит на изпълнителния директор“, който завършва с изяснението, че точки се дават на експерта за опит, а в случай че даде и управленски опит може да кандидатства за директор. Опитът в програмите е разширен и е максимално отворен. Има разлика между експерта в МИГ като обем на работа и натовареност и експерта в Разплащателната агенция, отговарящ например за 20 или 30 Местни инициативни групи с различни казуси и поглед върху различни неща. Преценено е, че има повече опит и повече поглед върху нещата.

Нели Кадиева зададе уточнителен въпрос дали се приема за опит опита на МИГ.

Стефан Спасов потвърди, че всички програми са включени.

След напускане на заседанието на голям брой членове на КН по време на представянето на критериите и проведена консултация на председателя със секретариата на КН за уточняване на кворума, се установи липсата на такъв.

Предс. Георги Събев информира Комитета за решението си тази точка да бъде гласувана на писмена процедура.

Точка 6

Индикативна годишна работна програма за прилагане на подхода ВОМР за 2023 г.

Предс. Георги Събев изреди получените становища по тази точка - от госпожа Весела Данева от Министерството на финансите, от Министерството на околната среда и водите и от госпожа Соня Микова от Централното координационно звено.

Стефан Спасов изказа благодарности отново на колегите от другите оперативни програми, които са участвали в изготвянето на Индикативната годишна работна програма. След съгласуване със СКУСЕС всички детайли относно участието на всяка една от програмите са включени. Приемът трябва да бъде отворен от месец юли до септември, за да бъде спазен срока за избор на стратегии, съгласно регламент № 1060. Относно коментара на Министерството на финансите, който е свързан с държавните помощи, беше даден отговор, че подходът ВОРМ е изключен от държавните помощи. По отношение на коментара на Министерството на околната среда и водите обърна внимание на приемането на Постановлението на Министерския съвет, което касае подхода ВОРМ. Това е наистина най-първостепенното отсега нататък, за да бъдат спазени сроковете по регламент и въобще да функционира нормално подхода. Изрази надежда, че този документ ще бъде завършен в най-кратки срокове.

Нели Кадиева изрази притеснение от заложените сроковете. За отваряне на прием юли-септември краен срок не са дадени никакви указания, освен това, което е включено в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони. Изрази съмнение за създаване на качествени стратегии за два три месеца, за да се получат максимума от тези шейсет и няколко точки, тоест 50 % от тежестта на оценката да бъде качествена. Зададе въпрос също така дали минималният праг за качество на стратегията остава 30 т.

Стефан Спасов потвърди, че остава 30, а минималният общ праг - 50, тъй като минималният праг на стратегията не се влияе от това дали местната група има опит или не.

Предс. Георги Събев отново предложи, поради идентичното с предходната точка съображение, тази точка също да бъде гласувана на писмена процедура.

Илия Проданов се обърна към Министерството на околната среда и водите и спомена за проблем, който в момента имат земеделците. Министерството на околната среда и водите предоставят т. нар. слой хидрографска мрежа на ДФ „Земеделие“, според който земеделските стопани трябва да се ориентират в спазването на определени отстояния от водните басейни. Оказва се тази карта не е актуална.

Анита Паскалева обърна внимание, че този въпрос не е по дневния ред и г-н Проданов би могъл писмено да се обърне към тях, за да може да има и адекватна реакция от МОСВ. Коментира, че относно ГИС слоя няма представа за каква точно карта става дума.

Предс. Георги Събев заяви, че това е заседание на официален орган и може да се смята за официално запитването, но предлага Асоциацията да го изпрати в кратък срок в писмен вид също.

Илия Проданов потвърди входването от името на НАЗ, като изказа мнение, че колективният орган в момента разглежда този проблем, както и нуждата от обсъждане на повече нива и по-голям кръг от асоциации и институции.

Предс. Георги Събев обяви края на Първото заседание на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони поради изчерпване на дневния ред. Благодарни на всички за търпението и ползотворната обратна връзка, като отбеляза, че в най-кратък срок ще бъде стартирана писмена процедура по гласуване, за която Секретариатът на Комитета по наблюдение ще информира всички участници.

Пожела приятна вечер.

Комитетът по наблюдение завърши в 16.40 часа.

8/25/2023

X

Елена Иванова
директор на дирекция "Развитие на селски...
Signed by: Elena Angelova Ivanova

Приложение 1

Списък на участниците в Първо заседание на Комитета за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г

- 1 Георги Събев – заместник-министър на земеделието и ръководител на Управляващия орган на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. Председател на Комитета за наблюдение;
- 2 Ива Иванова – заместник изпълнителен директор на ДФЗ;
- 3 Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“;
- 4 Антон Аспарухов – началник на отдел „Програмиране, планиране, наблюдение и техническа помощ“;
- 5 Милен Кръстев – началник на отдел “Трансфер на знания, сътрудничество и дигитализация”;
- 6 Любомира Кънзова-Цветанова – началник на отдел „Инвестиционна и стартова подкрепа за бизнеса“;
- 7 Аделина Стоянова – директор на дирекция „Директни плащания“;
- 8 Георги Василев – главен експерт, дирекция „Директни плащания“;
- 9 Вергиния Горова – държавен експерт, дирекция „Директни плащания“;
- 10 Ирина Лазарова – директор на дирекция „Пазарни мерки и организации на производители“;
- 11 Весела Цветкова – началник на отдел „Пазарни мерки и организации на производители“;
- 12 Елена Александрова - Георгиева – началник на отдел „Организации на производители, промоции и подкрепа на износа“;
- 13 Айлин Мехмедова – държавен експерт в отдел „Организации на производители, промоции и подкрепа на износа“;

- 14 Полина Марина–държавен експерт в отдел „Животновъдство, генетични ресурси и производство“;
- 15 Сийка Пеева –държавен експерт в отдел „Животновъдство, генетични ресурси и производство“;
- 16 Даниел Йорданов– дирекция „Растениевъдство“;
- 17 д-р Лора Пастухова-Джупарова – началник на отдел „Надзор и одит на контрола“;
- 18 д-р Росен Баев –началник на отдел „Политика и методология“;
- 19 Георги Праматаров –директор на дирекция „Идентификация на земеделските парцели“;
- 20 д-р Владимир Атанасов –главен директор на главна дирекция „Земеделие и регионална политика“;
- 21 Мариана Стефанова Маринова–началник на отдел „Стратегии и анализ на политики“;
- 22 Надежда Богданова–главен експерт в отдел „Инвестиции, концесии и хидромелиорации“;
- 23 Елка Божилова –началник на отдел „Схеми за качество“;
- 24 Иванка Статкова –главен експерт в отдел „Схеми за качество“;
- 25 Антоан Чаракчиев –директор на дирекция „Поземлени отношения и комасация“;
- 26 инж. Николай Василев –началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“;
- 27 Нина Макарова –главен директор, Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол";
- 28 Валентин Митов –старши специалист в отдел „Административно, правно обслужване и финансово-стопански дейности“(АПОФСД), Изпълнителна агенция за борба с градушките";
- 29 Галин Кърцов –длъжност „Вътрешен контрол“, „Напоителни системи“ ЕАД";
- 30 проф. д-р Оля Караджова – заместник изпълнителен директор, Българска агенция по безопасност на храните";
- 31 инж. Мария Филипова Чамбова – главен експерт, дирекция "Горско стопанство", Изпълнителна агенция по горите";
- 32 Петя Куманова –главен секретар НССЗ;
- 33 Веселина Тюфекчиева–държавен експерт в дирекция "Програмиране, наблюдение и оценка";

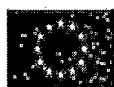
- 34 Евелина Стоянова-Тодорова – държавен експерт в отдел „Стратегическо планиране и програмиране”, ГД СППРР;
- 35 Ташка Габровска – държавен експерт в отдел "Програмиране и договаряне";
- 36 Елена Колева – главен експерт в отдел ""Програмиране и подбор на операции"", дирекция "Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция"", УО на Програма "Храни и основно материално подпомагане" 2021-2027;
- 37 Диана Трифонова – държавен експерт в сектор ПКИП;
- 38 Даниела Малхасян – държавен експерт в сектор ПНИИДИТ;
- 39 Анита Паскалева – главен експерт в отдел „Натура 2000“, дирекция „Национална служба за защита на природата“;
- 40 Далила Факирова – титуляр главен експерт в отдел „Програмиране и планиране“
- 41 Иван Николов – държавен експерт в дирекция „Координация на политики и концесии“, Администрация на Министерския съвет;
- 42 Богдана Господинова Стоянова – главен експерт, МС;
- 43 Лора Йорданова Каменова – държавен експерт, МС;
- 44 Яна Маринова Маринова-Петрова – държавен експерт, МС;
- 45 Соня Николова Микова – главен сътрудник УЕПП, отдел „Наблюдение и анализ“, ЦКЗ, МС;
- 46 Михаил Борбелов – титуляр главен експерт в отдел "Програми и проекти", Дирекция "Международни проекти" ,Министерство на вътрешните работи";
- 47 Весела Данева – директор на дирекция „Държавни помощи и реален сектор”, Министерство на финансите";
- 48 Неделка Фингарова – главен експерт в дирекция "Туристическа политика";
- 49 Иван Господинов – държавен експерт, дирекция „Международни проекти и програми“;
- 50 Кристина Стоянова – експерт в отдел „Оперативни програми“, Управление „Финансови инструменти и оперативни програми“;
- 51 Зорница Иванова – държавен експерт в отдел "Сметки и цени в селското и горското стопанство" дирекция "Макроикономическа статистика";
Национален статистически институт (НСИ);
- 52 Красимир Джонев – кмет на община Летница, Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ);
- 53 Иван Петков – областен управител на гр. Плевен, Регионален съвет за развитие на Северозападен район;

- 54 Нехрибан Ахмедова –кмет на община Венец, Регионален съвет за развитие на Североизточен район;
- 55 Антоний Андонов –заместник областен управител на област Сливен;
- 56 Васко Стоилов –кмет на община Сливница, Регионален съвет за развитие на Югозападен район;
- 57 Беата Папазова–съветник по европейска интеграция и проекти, Българска търговско-промишлена палата (БТПП);
- 58 Таня Георгиева – КРИБ;
- 59 Атанас Темелков –председател на КК, Съюз за стопанска инициатива (ССИ);
- 60 Борил Панайотов –експерт, КТ „Подкрепа“;
- 61 проф. д-р Валя Николова Василева–директор, Институт по физиология на растенията и генетика, БАН;
- 62 зооинж. Румен Андреев – председател, Асоциация на индустриалното свиневъдство в България (АИСБ);
- 63 зооинж. Мария Степанчева – Асоциация на българските биволовъди (АББ);
- 64 Димитричка Търпанова –председател на Добруджански овощарски съюз;
- 65 Илиас Сарнук – председател Националната асоциация на производителите и преработвателите на черупкови плодове;
- 66 Ирина Матеева – Сдружение „Българско дружество за защита на птиците“;
- 67 Теодора Павлова – член на УС на БАКЕП;
- 68 Симеон Караколев – съпредседател „Национална овцевъдна и козевъдна асоциация“ /НОКА/;
- 69 Евгения Ачкаканова – Димитрова –Асоциация за развъждане на породата Ил дьо Франс в България;
- 70 Светлана Боянова – Институт за агростратегии и иновации;
- 71 проф. д-р Дойчо Димов – председател, Сдружение с нестопанска цел за отглеждане и развъждане на Маришките овце;
- 72 Рангел Матански – председател, СНЦ „Заедно за личностно развитие“;
- 73 Нели Кадиева – Асоциация Българска национална ЛИДЕР мрежа;
- 74 Кадрин Хасанов–Асоциация „Интегро“;
- 75 Алексей Щефан –"Национална асоциация на млекопреработвателите“ (НАМ);
- 76 Божидар Петков –председател, Българска асоциация на малинопроизводителите и ягодоплодни (БАМ-Я);
- 77 Илия Проданов – член на Управителния съвет, Национална асоциация на зърнопроизводителите (НАЗ);

- 78 Даниела Димитрова – член на Управителния съвет на НАЗ;
- 79 Наталия Шукадарова – изпълнителен директор на НАЗ;
- 80 Цветка Петрелийска – член на НСМСБ;
- 81 Георги Грънчаров – член на УС, Съюз на птицевъдите в България;
- 82 Стефан Асенов – изпълнителен директор, Българска асоциация на собствениците на земеделски земи (БАСЗЗ);
- 83 Веселина Ралчева – председател на управителния съвет, Българска Асоциация „Биопродукти“ (БАБ);
- 84 Цветан Филев – Национална асоциация на тютюнопроизводителите (НАТ-2010);
- 85 Орлин Василев – младши експерт в отдел „Стратегически документи и сътрудничество“, дирекция „Законодателство и методология“;
- 86 Радосвета Абаджиева – директор на дирекция "Одитни дейности по Европейските земеделски фондове";
- 87 Силвия Георгиева – директор, Дирекция „Наблюдение, координация и контрол на дейността на Разплащателната агенция“;
- 88 Бойко Синапов – председател, „Обединени Български Животновъди“;
- 89 Димитър Михайлов – изпълнителен директор на „Асоциация на свиневъдите в България“;
- 90 Ивайло Здравков – председател, Българска Асоциация на Бенефициентите по европейски програми (БАБЕП);
- 91 Иван Главчовски – председател на сдружение „Екология Образование Иновации“;
- 92 Нели Йорданова – генерален директор, Асоциация на растителнозащитната индустрия в България (АРИБ);
- 93 зооинж. Искрен Мутафов – управител, Сдружение на българските производители на биопродукти;
- 94 Георги Стоянов – председател, Български фермерски съюз;
- 95 Благовест Илиев – Български фермерски съюз;
- 96 д-р Слави Трифонов – Национална Био Асоциация;
- 97 Ангел Воденичаров – Св. Синод;
- 98 Иван Петров – Национално обединение на младите фермери в България;
- 99 Соня Хорозова – НСОРБ;
- 100 Юлия Коюнджийска – Браншова камара за месодайно животновъдство;
- 101 Здравка Димитрова – ЕК;

- 102 Елица Живкова –ЕК;
- 103 Цветелина Алексова – Асоциация на биволовѣдите в България;
- 104 Елена Ерменчева – Асоциация на биволовѣдите в България;
- 105 Ивайло Тодоров – Изпълнителна агенция за борба с градушките;
- 106 Руска Бонева – Браншова камара "Плодове и зеленчуци";
107. Експерти от дирекция „Развитие на селските райони“;
108. Експерти от дирекция „Директни плащания“;
109. Експерти от дирекция „Пазарни мерки и организации на производители“;
110. Експерти от дирекция „Поземлени отношения и комасация“;
111. Стефан Спасов – началник на отдел „ВОМР“ в дирекция „Развитие на селските райони“;
112. Марта Йонкова – ръководител на Фондация „Смарт Агростарт“.

Приложение 2.

Съфинансирано от
Европейския съюз

Министерство на земеделието и храните

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
ЗА РАБОТА НА КОМИТЕТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИЯ
ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 г.
(СПРЗСР 2023-2027)

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. Комитетът за наблюдение на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (2023-2027), наричан по-долу „Комитета“ е създаден на основание чл. 11, т. 9 от Постановление № 302 на Министерски съвет от 29.09.2022 г. за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. (ПМС №302/2022 г.), в изпълнение на чл. 124 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013.

Чл. 2. Комитетът осъществява наблюдение на прилагането на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (2023-2027), наричан по-долу „Стратегически план“, взема решения и следи за ефективността и качеството на изпълнението му, с оглед постигане на целите, определени в него.

Чл. 3. (1) Прилагането на Стратегическия план се извършва от:

1. Управляващ орган - определен с Решение № 97 на Министерския съвет от 01.02.2023 г., като функциите му се изпълняват от следните дирекции в Министерството на земеделието и храните: „Директни плащания“, „Развитие на селските райони“, „Пазарни мерки и организация на производители“ и „Животновъдство“. Дирекции „Биологично производство“, „Растениевъдство“, „Държавни помощи и регулации“ и „Идентификация на земеделските парцели“ подпомагат Управляващия орган.;

2. Държавен фонд „Земеделие“ – акредитиран със Заповед № РД-09-835 на министъра на земеделието и продоволствието от 20 декември 2007 г. за единствена Разплащателна агенция, обнародвана в „Държавен вестник“ бр. 2 от 2008 г., както и с РД № 09-863/25.11.2008 г. и в съответствие със Закона за подпомагане на земеделските производители.

(2) Органите по ал. 1 осигуряват информация, необходима на Комитета за осъществяваната от него дейност и докладват на Комитета за напредъка по прилагане на Стратегическия план.

Чл. 4. Наблюдението се извършва по финансови и други показатели (индикатори), определени в Стратегическия план и свързани с резултатите от неговото прилагане.

Раздел II

Състав на Комитета за наблюдение

Чл. 5. (1) Комитетът е колективен орган, основан на принципа на партньорство, състоящ се от председател, заместник-председатели, членове и резервни членове, наблюдатели и резервни наблюдатели, наречени по-долу „Участници в работата на Комитета“.

(2) Председателят и членовете на Комитета имат право на глас при вземане на решения, а наблюдателите са с право на съвещателен глас. Заместник-председателите имат право на глас само в качеството им на титуляри на съответните дирекции.

(3) Председателят, заместник-председателите и членовете на Комитета имат право на един глас. В случай че във връзка с разглежданите на съответното заседание въпроси, са налице обстоятелства, които могат да поставят под въпрос обективното и безпристрастно упражняване на правото на глас на съответния член на Комитета, същият е длъжен да заяви посочените обстоятелства и да участва в заседанието само със съвещателен глас.

(4) Не се допуска при гласуване едно лице да представлява едновременно повече от един член на Комитета.

(5) Поименният състав на Комитета се определя със заповед на министъра на земеделието и храните за срока на действие на Стратегическия план.

(6) Съставът на Комитета се определя съгласно разпоредбите на ПМС № 302/2022 г. Всяка промяна на състава и избирането на нови членове или наблюдатели се извършва след писмено уведомление, адресирано до Председателя и Секретариата на Комитета. Актуализирането на заповедта за поименния състав на Комитета се извършва веднъж на три месеца и преди всяко заседание при необходимост.

(7) Министрите, ръководителите на ведомства и организации, представени в Комитета, определят писмено един основен и до трима резервни членове, а в случай че не определят в съответния срок, който не може да бъде по-кратък от 7 работни дни, основен и резервни членове в състава на Комитета, в заповедта не се посочват поименно представители на съответното ведомство/организация/група организации. В случай на отсъствие на титуляря от заседанието на Комитета, същият се замества от един от определените резервни членове. Резервните членове могат да гласуват на заседанията единствено, в случай на отсъствие на титуляря. Преди всяко заседание същите трябва да информират Председателя и Секретариата на Комитета за тяхното участие в заседанието с право на глас, от името на титуляря.

(8) Резервните членове могат да присъстват на заседание и едновременно с основния член, без да имат право да гласуват, след предварително съгласуване със съответния титуляр и уведомяване на Секретариата и Председателя на Комитета.

(9) При обективна невъзможност на титуляря и резервните членове да участват в заседание на Комитета ръководителят на съответното ведомство или организация упълномощава писмено друго лице да участва в конкретното заседание. В този случай, всички права и задължения, посочени в настоящите правила са валидни за заместващото за определеното заседание лице.

(10) Наблюдателите с право на съвещателен глас в Комитета могат да бъдат замествани от един от резервните наблюдатели, като при участие на резервен наблюдател, същият информира Председателя и Секретариата на Комитета за своето участие в заседанието със съвещателни функции от името на титуляря.

Чл. 6. (1) Председател на Комитета е ръководителят на Управляващия орган на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони (2023-2027) или оправомощено от министъра на земеделието и храните лице.

(2) Председателят на Комитета има следните функции и отговорности:

1. организира и ръководи дейността на Комитета;
2. одобрява предложения от Секретариата дневен ред на заседанията;
3. свиква и ръководи заседанията на Комитета;
4. предоставя думата на участниците в Комитета за изказвания и коментари;

5. представлява Комитета пред трети лица и организации;
6. осигурява предоставянето на необходимата информация и документи, свързани с дейността и решенията на Комитета на съответните органи и лица;
7. докладва резултатите от изпълнението на Стратегическия план пред Комитета за наблюдение на Споразумението за партньорство, очертаващо помощта от Европейските фондове при споделено управление за периода 2021-2027 г.;
8. ръководи дейността на Секретариата;
9. контролира осигуряването на прозрачност и предоставянето на необходимата информация и документи, свързани с дейността и решенията на Комитета на заинтересованата общественост.

(3) Заместник-председатели на Комитета са директорите на дирекции „Развитие на селските райони“ и „Директни плащания“ на Министерството на земеделието и храните.

(4) Функциите на председателя в негово отсъствие се изпълняват от заместник-председателите. В случай на отсъствие и на двамата, заседанието се ръководи от писмено определен от Председателя друг член на Комитета.

(5) Когато член на Комитета е определен да председателства заседанието по реда на ал. 4, функциите му на член се изпълняват от негов заместник, съгласно заповедта за състава на Комитета.

Чл. 7. Членовете с право на глас в Комитета:

1. участват в заседанията на Комитета, участват във вземането на решения и внасят за разглеждане актуални въпроси по проблеми, свързани с управлението и изпълнението на Стратегическия план;
2. информират Комитета за извършената работа от представляваните от тях структури и организации във връзка със Стратегическия план;
3. носят отговорност за изпълнението на решенията на Комитета, които са им възложени;
4. спазват Кодекса за поведение на Комитета, съгласно раздел 7.

Чл. 8. Членовете на Комитета, представители на национално представителните организации на и за хората с увреждания, признати от Министерския съвет и по реда на Закона за интеграция на хората с увреждания, академичната общност и групите юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, частна дейност и/или кооперативни съюзи, координират с групите организации, които са ги излъчили, становищата си по въпросите, разглеждани от Комитета, предоставят информация относно дейността на Комитета и взетите решения.

Чл. 9. Наблюдателите в Комитета:

1. участват в заседанията на Комитета и внасят за разглеждане актуални въпроси по проблеми, свързани с управлението и изпълнението на Стратегическия план;
2. информират Комитета за извършената работа от представляваните от тях структури във връзка със Стратегическия план;
3. носят отговорност за изпълнението на решенията на Комитета, които са им възложени;
4. не участват в гласуването при вземането на решения;

5. спазват Кодекса за поведение на Комитета, съгласно раздел 7

Чл. 10. Всички участници в Комитета (основните членове, резервните членове и наблюдателите с право на съвещателен глас и техните резервни членове), независимо дали ще присъстват на заседанието или не, могат да изпратят писмен коментар по въпрос от предложения проект на дневен ред, най-късно до петия работен ден преди датата на заседанието, който ще бъде взет предвид по време на провеждането му.

Чл. 11. Всички участници в Комитета могат да изразяват своите коментари по съответната точка от дневния ред в рамките на 3 минути по време на заседанието.

Чл. 12. Въз основа на покана от страна на председателя и по искане на член или наблюдател на Комитета и след разрешение от председателя, в заседанието могат да участват лица, които ще се произнасят по специфичен въпрос от дневния ред, които не са членове или наблюдатели в Комитета. Същите имат съвещателни функции и са задължени да не разпространяват информацията, която е конфиденциална.

Чл. 13. (1) Членовете на Комитета се освобождават:

1. по тяхна молба;
2. по решение на ръководителя на Управляващия орган или на министъра на земеделието и храните;
 - а) при извършване на системни нарушения на техните задължения;
 - б) при извършване на умишлено престъпление от общ характер, за което има влязла в сила присъда;
 - в) при невъзможност да изпълняват задълженията си за срок по-дълъг от 6 месеца;
3. при смърт или поставяне под запрещение.

(2) Комитетът разглежда всяко продължително неприсъствие (над три поредни заседания на Комитета) на член и неговия заместник и прави предложение за вземане на съответните мерки.

(3) Членовете на Комитета, предложени от други органи и организации, се освобождават или заменят по писмено предложение на техните ръководители.

(4) При узнаване за възникване на някое от обстоятелствата по ал. 1, т. 2, „б“ и т. 3, представляваните от съответните лица структури/организации са длъжни да уведомят Комитета.

(5) Председателят на Комитета може да направи предложение пред органа или организацията за замяна на техните представители в случаите, определени в ал. 1, т. 2.

Чл. 14. Официалното становище на Комитета по разглежданите на заседанията въпроси се изразява пред средствата за масово осведомяване от председателя му в срок до седем работни дни. Останалите членове на Комитета могат да правят изявления пред медиите само в качеството си на негови членове, а не и изразяващи официалното становище на Комитета. По решение на Председателя заседанията на Комитета могат да бъдат предавани онлайн.

Раздел III

Функции и задачи на Комитета за наблюдение

Чл. 15. (1) Комитетът за наблюдение на Стратегическия план е колективен орган, основан на принципа на партньорството, който:

1. одобрява по предложение на ръководителя на управляващия орган на Стратегическия план методология и критерии за подбор на операции, както и последващи изменения и допълнения в тях, а за операции, при които се предвижда финансовата помощ да се предоставя по повече от една програма – в частта за съответната програма; методологията и критерии за подбор на операции се одобряват, когато това е приложимо за съответната операция;

2. съгласува по предложение на ръководителя на управляващия орган на Стратегическия план индикативни годишни работни програми, както и последващи изменения в тях, когато това е предвидено в акта по чл. 28, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление;

3. получава информация от управляващия орган при прекратяване на процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, включително за основанието за прекратяването ѝ;

4. разглежда изпълнението и следи за напредъка при изпълнението на Стратегическия план и напредъка към постигането на междинните цели и на целевите стойности. Предоставят се данни съгласно заложените индикатори и тяхното изпълнение;

5. разглежда приноса на Стратегическия план за преодоляване на предизвикателствата, посочени в специфичните препоръки на Съвета на ЕС за България, които са свързани с изпълнението му;

6. разглежда напредъка на изпълнението на операциите от стратегическо значение по отношение на заложените цели, където това е приложимо;

7. одобрява плана за извършване на оценка на Стратегическия план и неговите изменения и разглежда напредъка при извършване на оценките, обобщенията на оценките и евентуалните последващи действия по констатациите от тях;

8. следи за изпълнението и прилагането на отключващите условия, приложими за Стратегическия план, през целия програмен период;

9. разглежда информация за заключенията и препоръките от годишните контролни доклади по Стратегическия план, изготвени от сертифициращия орган на Стратегическия план;

10. разглежда информация за изпълнението на действията по комуникация и видимост на Стратегическия план;

11. съгласува Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021 – 2027 г., както и измененията в нея в частта за Стратегически план;

12. одобрява предложения за изменения на Стратегическия план, включително за преразпределение на средства по приоритетите му;

13. разглежда информация, представена от управляващия орган, относно случаите на несъответствие на подкрепяните от Стратегическия план операции с Хартата на основните права на Европейския съюз или с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и за жалби относно неспазване на Хартата, съответно Конвенцията, подадени при условията и по реда на законодателството на Република България;

14. в случай на прилагане на финансови инструменти по Стратегическия план разглежда:

а) елементите на предварителната оценка, посочена в член 58, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и стратегическия документ, посочен в член 59, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060;

б) напредъка в изпълнението на финансовите инструменти;

в) разпоредбите относно базираното на изпълнението изчисление на извършените разходи за управление или на таксите за управление на финансовия инструмент и ежегодни доклади за разходите и таксите, които са били действително платени през предходната календарна година;

15. следи за изпълнението на интегрираните териториални инвестиции и на инструмента "Водено от общностите местно развитие", в случай че такива се изпълняват с финансова подкрепа от Стратегическия план;

16. следи за прилагането от управляващия орган на принципите на устойчивото развитие, включително опазване на околната среда, на равенството между мъжете и жените, на равните възможности и недискриминацията, включително достъпност за хора с увреждания;

17. разглежда информация от Управляващия орган за напредъка при изграждането на административния капацитет на публичните институции, партньорите и бенефициентите, където това е приложимо;

18. при необходимост отправя препоръки към Управляващия орган, включително относно мерки за намаляване на административната тежест за бенефициентите;

19. разглежда и одобрява предложение до Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз за проекти, финансирани по Стратегическия план, за които да бъдат приложени Пактове за почтеност;

20. разглежда информация за годишните доклади за качеството на изпълнението на Стратегическия план, предоставени от Държавен фонд „Земеделие, в съответствие с разпоредбата на чл. 123, параграф 2, буква ж) от Регламент (ЕС) 2021/2115;

21. разглежда информация, свързана с качеството на изпълнението на Стратегическия план, предоставена от Националната мрежа по ОСП;

22. разглежда и други въпроси, свързани с изпълнението на Стратегическия план, както и въпроси, които засягат качеството на изпълнението му и мерките за тяхното разрешаване.

(2) Комитетът за наблюдение на Стратегическия план одобрява свои вътрешни правила за работа с кодекс на поведение, които включват разпоредби относно предотвратяването на конфликти на интереси и относно прилагането на принципа на прозрачност.

Раздел IV

Секретариат на Комитета за наблюдение

Чл. 16. (1) Координацията, административната и организационно-техническата работа, свързани с дейността на Комитета за наблюдение, се извършват от Секретариат. Функциите на Секретариат се изпълняват от дирекции „Развитие на селските райони“, „Директни плащания“, „Пазарни мерки и организации на производители“ и „Животновъдство“ в Министерството на земеделието и храните.

(2) Цялата кореспонденция, свързана с работата на Комитета, се адресира до председателя на Комитета за наблюдение чрез ръководителя на Секретариата.

(3) Секретариатът:

1. събира, възлага и/или изготвя и представя на участниците в работата на Комитета всички документи и материали (доклади, анализи, предложения), необходими за дейността на Комитета;

2. подготвя и организира заседанията на Комитета и процедурата за неприсъствено заседание и подпомага осъществяването на неговата дейност под ръководството на Председателя и заместник-председателите;

3. изготвя протоколите от заседанието на Комитета;

4. води отчетност за становищата и решенията, взети на заседанията на Комитета;

5. координира изпълнението на решенията на Комитета и необходимия обмен на информация между заинтересованите страни;

6. информира ръководителите на съответните институции/организации, определили свои представители в Комитета за отсъствие на определените от тях членове или наблюдатели - титуляри или заместници от заседание на Комитета;

7. подпомага Председателя в неговата работа;

8. съхранява документите от заседанията от дейността на Комитета;

9. осигурява публикуване на информация и материали от заседанията на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните и/или на Единния информационен портал за фондовете от ЕС;

10. осигурява провеждането на дистанционно (онлайн) заседание на Комитета;

11. изпълнява други задачи, възложени от Председателя и следващи от приложимото законодателство.

Раздел V

Заседания и вземане на решения

Чл. 17. (1) Заседанията на Комитета се свикват най-малко един път годишно.

(2) Заседанията на Комитета се свикват по инициатива на председателя му.

(3) В случай на необходимост, може да се свикват извънредни заседания по инициатива на председателя, по писмено искане на една трета от членовете на Комитета или по инициатива на Европейската комисия.

(4) Мястото и датата на провеждане на заседанията се определя от председателя и предварително се съобщава на участниците в работата на Комитета.

(5) На всяко заседание председателят приканва участниците в работата на Комитета с право на глас да заявят дали за тях или за свързани с тях лица по смисъла на § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество са налице обстоятелства, свързани с конфликт на интереси. При заявяването на наличие на такива обстоятелства съответното лице не се допуска до участие в обсъждането, вземането и изпълнението на решения.

(6) Поканата, дневният ред и всички документи, подлежащи на одобрение, се изпращат или предоставят по електронен път от Секретариата на основните и резервните членове на Комитета и на наблюдателите и на резервните членове най-малко 10 работни дни преди датата на заседанието.

(7) По изключение и при изрично посочване на причините, председателят може да реши срокът по ал. 6 да бъде не по-кратък от 5 работни дни, като информацията следва да бъде предадена по електронна поща.

(8) Работният език на заседанията е български. При необходимост, секретариатът осигурява превод на работните документи, както и превод по време на заседанието.

(9) Мотивирани писмени предложения за промени в проекта на дневния ред могат да бъдат правени от всеки участник в работата на Комитета, най-късно 5 работни дни преди датата на заседанието. Кореспонденцията, свързана с дейността на Комитета, се адресира до председателя му. Предложенията за промени в дневния ред се гласуват от Комитета на съответното заседание.

(10) По инициатива на председателя, заседанията могат да бъдат провеждани и дистанционно, като се осигурява онлайн (виртуален) достъп на участниците в работата на Комитета. Заседанията се провеждат при спазване на изискванията за кворум.

(11) До участие в онлайн заседанията ще бъде допуснат само един представител (титуляр или заместник) от съответното ведомство/организация/група организации, като ще се прилага разрешителен режим на достъп след идентификация на съответния представител, съгласно заповедта за състава на Комитета за наблюдение.

Чл. 18. (1) Материалите и документите, които са обект на обсъждане се считат за поверителни до одобрението им.

(2) В рамките на 7 работни дни след заседанието материали от него се публикуват на интернет страницата на Министерство на земеделието и храните и/или на Единния информационен портал за фондовете от ЕС;

(3) В рамките на 15 дни след заседанието на участниците в работата на Комитета се изпращат решенията на Комитета, по които следва да се предприемат действия.

(4) В случай че по решенията трябва да бъдат изготвени документи, същите се изпращат в предвидения в решението срок до Секретариата на Комитета.

Чл. 19. (1) Заседанията на Комитета се протоколират. Протоколът се изготвя на български, като при необходимост се изготвя и на английски език. Протоколът съдържа дневния ред, списък на присъстващите, детайлно изложение по обсъжданите въпроси, становищата по тях и взетите решения.

(2) Проектът на протокол се изготвя от Секретариата и се изпраща до всички присъствали участници за коментари и бележки не по-късно от 15 работни дни.

(3) В срок от 10 работни дни от получаването на проекта на протокол, присъствалите участници в заседанието на Комитета изпращат своите бележки по текста му. В случай че не се получи отговор в посочения срок се счита, че съответният участник в Комитета съгласува документа без бележки.

(4) В срок от 5 работни дни Секретариатът отразява направените по проекта бележки и изпраща окончателния, утвърден от Председателя протокол за сведение до всички участници в работата на Комитета. Председателят на УО утвърждава и публикува окончателния протокол не по-късно от 1 календарен месец след провеждане на заседанието.

Чл. 20. (1) Заседанията на Комитета се откриват и се провеждат, ако на тях присъстват повече от половината от членовете му или съответните им заместници с право на глас. При липса на кворум заседанието се отлага с един час и може да се проведе на същото място и при същия дневен ред, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете на Комитета.

(2) Заседанията на Комитета са закрити. На заседанията могат да присъстват служители на Секретариата, представители на Управляващия орган, Държавен фонд „Земеделие“ и поканени от председателя гости.

Чл. 21. (1) Комитетът е постоянно действащ орган. Решенията му се взимат с единодушие. В случаите, когато е невъзможно да се постигне единодушие, Комитетът приема решенията с квалифицирано мнозинство (две трети) от присъстващите членове с право на глас.

(2) В случай че Комитетът не може да постигне квалифицирано мнозинство по определена точка от дневния ред, въпреки положените усилия и стремеж за изясняване на спорния въпрос, председателят взема решение:

1. въпросът да бъде разгледан на следващото заседание на Комитета или,
2. вземането на решение да се осъществи неприсъствено с писмена процедура, в съответствие с чл. 23, ал. 1.

(3) Гласуването е явно „за“, „против“ и „въздържал се“.

(4) Членовете, които не са съгласни с взетото решение и тези, които гласуват с „въздържал се“, могат да изложат устно по време на заседанието своите мотиви.

Чл. 22. (1) Член, съответно резервен член не може да участва в обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения, когато той или свързани с него лица са заинтересувани от съответното решение или когато има отношения със заинтересувани лица, пораждащи основателни съмнения в неговата безпристрастност.

Чл. 23. (1) По решение на председателя Комитетът за наблюдение може да вземе решения и неприсъствено чрез писмена процедура.

(2) При процедура за неприсъствено вземане на решение по предложение на Председателя, Секретариатът изпраща на участниците в работата на Комитета проекта на решение и документи във връзка с решението. Участниците в работата на Комитета изпращат писмено становището си в указания срок, който е не по-кратък от 10 работни дни от изпращане на проекта на решение и приложените към него документи. При необходимост от вземане на решения, в изключителни случаи и изрично посочване на причините, Председателят може да определи друг срок, който е не по-кратък от 5 работни дни.

(3) Проектът на решение се счита за приет, когато е съгласуван от повече от две трети от членовете с право на глас. При липса на писмен отговор от страна на член на Комитета в указания срок се приема, че той съгласува проекта на решение без бележки.

(4) В случаите на изменения в предвидения за съгласуване проект на решение или в приложените към него документи въз основа на получените становища, Председателят изпраща чрез Секретариата повторно проекта на решение с аргументирани мотиви за направените изменения на участниците в работата на Комитета за съгласуване в срок, не по-кратък от 3 работни дни. С проекта на решение се изпраща и справка за отразяване на получените становища.

(5) За проведената процедура за неприсъствено вземане на решение се изготвя протокол, който се одобрява от Председателя и се изпраща на участниците в работата на Комитета не по-късно от 1 календарен месец след провеждане на процедурата.

Раздел VI

Подкомитети и работни групи

Чл. 24. (1) С решение на Комитета могат да се създават при необходимост постоянни и временни подкомитети/работни групи. Функциите и задачите на подкомитетите/работните групи се определят с решението за създаването им.

(2) Подкомитетите/работните групи по ал. 1 се създават по предложение на Председателя или на някой от членовете на Комитета, след вземането на решение от Комитета.

(3) Съставът на всеки от подкомитетите/работните групи по ал. 1 се определя съобразно задачата, за която е създаден и може да включва, както членове и наблюдатели в Комитета, така и външни експерти.

(4) Задачите и отговорностите на подкомитетите/работните групи по ал. 1 са пряко свързани с изпълнението на функциите на Комитета и имат за цел да подпомогнат работата на Комитета.

(5) В изпълнение на поставените им задачи, подкомитетите/работните групи по ал. 1 изготвят доклад до Председателя на Комитета, съдържащ предложения, насочени към изпълнение функциите на Комитета по чл. 2 и подобряване на изпълнението на Стратегическия план.

(6) Подкомитетите/работните групи разработват свои вътрешни правила за работа, които се одобряват от Комитета за наблюдение.

(7) При необходимост, Комитетът или подкомитетите могат да създават работни групи от външни експерти, поканени да изработят становища по конкретен проблем.

(8) Подкомитетите и работните групи правят предложения до Комитета и не могат да вземат решения.

Раздел VII

Кодекс на поведение

Чл. 25. (1) Участниците в работата на Комитета са длъжни да изпълняват добросъвестно, обективно и безпристрастно своите задължения в съответствие с правото на Европейския съюз и националното законодателство на Република България при зачитане и спазване на правата и на основните свободи на гражданите.

(2) Участниците в работата на Комитета, в това си качество, са отговорни за своите действия. В своята работа се съобразяват с принципите, посочени в този раздел.

(3) Участниците в работата на Комитета са длъжни да декларират всякакви частни интереси, свързани с дейността им в Комитета. Посочените лица подписват декларация за информираност, липса на конфликт на интереси, поверителност и безпристрастност.

(По смисъла на чл. 61, пар. 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 конфликт на интереси съществува, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите на финансов участник или друго лице, посочено в параграф 1 от същия член, е опорочено по причини, свързани със семейния и емоционалния живот, политическа или

национална принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг пряк или косвен личен интерес).

(4) Участниците в работата на Комитета вземат решения единствено в името на обществения интерес като противодействат на корупционни и други незаконни дейности. Те не участват в обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения на Комитета, ако те или свързани с тях лица са заинтересовани от съответните решения и когато това може да породи конфликт на интереси.

(„Свързани лица” са:

- съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство, роднините по права линия, по съребрена линия – до четвърта степен включително, и по сватовство – до втора степен включително; за целите на производството за отнемане на незаконно придобитото имущество за свързано лице се счита и бивш съпруг, бракът с когото е прекратен до 5 години преди началото на проверката на Комисията;

- физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждаат основателни съмнения в неговата непристрасност и обективност).

(5) Участниците в работата на Комитета, в това си качество съблюдают принципите за честна конкуренция и избягване на условия, създаващи предимства за бенефициент или дейност, включително и за институцията/организацията, която представляват.

(6) В случай че за някой от участниците в работата на Комитета възникне конфликт на интереси в процеса на работа на Комитета, той е длъжен незабавно да информира в писмен вид Секретариата на Комитета.

(7) В случай че някой от участниците в работата на Комитета наруши принципите на непристрасност и конфиденциалност, Председателят на Комитета отправя до него писмено предупреждение. Ако нарушението продължава, Председателят на Комитета отправя покана до съответния ръководител на институцията/организацията, която го е определила, да предложи нов представител в Комитета в едномесечен срок от уведомяването. В случай че в едномесечния срок за промяна Комитетът проведе свое заседание, съответният участник в работата на Комитета, предложен за отстраняване поради нарушаване принципите на непристрасност и конфиденциалност, не може да участва в заседанието.

Чл. 26. Участниците в работата на Комитета са длъжни да спазват конфиденциалност при работата на Комитета. Участниците се задължават да не разгласяват информацията, свързана с работата на Комитета, преди същата да е станала публична.

(Конфиденциална информация са материалите от заседанията, които не следва да бъдат оповестявани преди заседанието, с изключение на случаите при съгласуването им с останалите членове от съответната група на Комитета).

Заклучителна разпоредба

§ Единствен. (1) Настоящите правила за работа са приети от членовете на Комитета на неговото първо заседание.

(2) Правилата могат да бъдат изменяни с решение на Комитета по предложение на Председателя или от член на Комитета с право на глас, след съответното обсъждане, или при промени в правото и насоките на Европейския съюз и нормативните актове на Република България, регламентиращи помощта от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за гарантиране на земеделието.

(3) Всяко предложение за промяна се съгласува предварително с Управляващия орган на СПРЗСР, който представя становището си по направеното предложение на заседание на Комитета, на което ще бъде разглеждано постъпилото предложение.

(4) Настоящите Правила за работа се публикуват по реда на чл. 16, ал. 3, т. 9 като част от материалите от проведено първо заседание.

Приложение 3.

Предложение за критерии за подбор на заявления за подпомагане по интервенция П.Ж.1 „Подкрепа за оперативни група в рамките на Европейското партньорство за иновации“ за кандидатстване по първа стъпка

Критерии за подбор на заявления за подпомагане по интервенция П.Ж.1 „Подкрепа за оперативни група в рамките на Европейското партньорство за иновации“ за кандидатстване по първа стъпка

№	Критерии за подбор	Условие за изпълнение	Точки
1.	Идентифициран проблем	Заявлението за подпомагане съдържа ясно формулиран проблем, за който ще се търси решение/механизъм за разрешаване чрез новаторския проект* (<i>Формулирането на проблема е базирано на практически данни и резултати, събрани от анкети и/или интервюта със заинтересованите страни. В обосновката са използвани данни от научна литература, научни или статистически изследвания или други официални източници пряко свързани с проблема</i>)	20
2.	Конкретни ангажименти на участниците	В заявлението за подпомагане са предвидени конкретни ангажименти за всеки един от участниците в първоначално предвидения екип за реализация на новаторския проект (<i>Участието на всеки член, в т.ч. неговите ангажименти са посочено конкретно и обосновано във връзка с предвидените цели и дейности по проекта</i>)	7
3.	Проектна готовност (максимум 30 т.)	Наличие на сключено споразумение за участие в проекта между най-малко две различни категориите допустими участници**	20
4.		Наличие на сключено споразумение за участие в проекта между най-малко три различни категориите допустими участници	30
5.	Оценка на участниците (максимум 57 т.)	Първоначално предвидения екип за реализация на новаторския проект включва като участник - консултантска	16

		организация/индивидуален съветник, с консултантски опит в сферата на селското/горско стопанство или храните	
6.		Първоначално предвидения екип за реализация на новаторския проект включва като участник - представител на науката**	16
7.		Първоначално предвидения екип за реализация на новаторския проект включва най-малко двама земеделски стопани или призната група/организация на производители	16
8.		В заявлението за подпомагане е обосновано наличието на взаимодопълващи се знания и компетенции на участниците от първоначално предвидения екип за реализация на новаторския проект	9
Максимален брой точки			114

1. Минимален брой точки по критериите за подбор за финансиране на едно заявление за подпомагане – 35 т.

2. За заявления за подпомагане, получили еднакъв общ брой точки по критериите за подбор, за които е наличен частичен разполагаем бюджет, класирането се извършва в низходящ ред съобразно получения общ брой точки по следните критериите за подбор:

- а) Оценка на участниците;
- б) Проектна готовност;
- в) Идентифициран проблем;
- г) Конкретни ангажименти на участниците.

***Новаторски проект**

Новаторският проект в рамките на интервенцията се основава на интерактивния иновационен модел, който има за основни принципи:

- разработване на новаторски решения, насочени към потребностите на земеделските или горските стопани, като същевременно се работи по взаимодействието в рамките на цялата верига на доставки, когато това е полезно;
- обединяване на партньори с взаимно допълващи се знания като например земеделски стопани, консултанти, научни работници, предприятия или неправителствени организации, в целенасочени комбинации, най-подходящи за постигане на целите по проекта;
- съвместно вземане на решения и съвместно творческо участие в стъпките на проекта.

За новаторски проект се приема и прилагането на традиционна практика в нов географски или екологичен контекст.

****Допустими участници в оперативни групи (ЕПИ)**

1. Регистрирани земеделски стопани, в т.ч. признати групи или организации на производители;

2. Физически или юридическо лица, собственици/ползватели на горски територии, вписани в публичния регистър по чл. 235 или 241 от Закона за горите;
3. Областно, регионално или национално представителни браншови организации за производство и преработка на селскостопански продукти и кооперации;
4. Научни институти или опитни станции, които извършват научни изследвания и научно обслужване в областта на селското стопанство или горското стопанство или биотехнологиите или хранителните технологии, които са организации по Закона за Селскостопанската академия или Закона за Българската академия на науките, както и специализирани държавни структури в областта на науката и научните изследвания и анализа и оценката на риска по агрохранителната верига (Наука);
5. Висши училища, акредитирани по Закона за висшето образование с актуални акредитации по професионални направления „Растениевъдство“, „Растителна защита“, „Животновъдство“, „Ветеринарна медицина“, „Горско стопанство“, „Хранителни технологии“, „Биотехнологии“, „Науки за земята“ и професионални гимназии в областта на селското стопанство (Наука);
6. Юридически лица с нестопанска цел с предмет на дейност в областта на селското стопанство или в областта на горското стопанство или опазване на околната среда или водите или дигиталните/цифрови технологии;
7. Микро-, малки и средни предприятия (МСП) в областта на преработката на селскостопански продукти;
8. Консултантски организации с предмет на консултантската дейност в областта на селското/горското стопанство или храните.

Приложение 4.

Предложение за критерии за оценка и класиране на заявленията по секторни интервенции в областта на пчеларството по чл. 55 от Регламент 2021/2115 (ЕС) от 2 декември 2021 година, които е предвидено да се прилагат за заявленията, приети за финансова година 2024 г. само в случай, че заявената помощ надхвърля определения бюджет за съответната интервенция*

Критерии за оценка на заявленията по интервенции за сектора на пчеларството:

Критерии за оценка	Методология	Брой точки
1. Кандидатът не е кандидатствал до момента по интервенциите по чл. 55 от Стратегическия план	Информацията се набира от ИСАК от предходни подпомагания по интервенциите по чл. 55 от Стратегическия план	20 т.
2. Кандидатът има завършено средно или висше образование с положен изпит по пчеларство или завършен курс за придобиване на квалификация по професия или по част от професия „Техник-животновъд“, специалност „Пчеларство и бубарство“, професия „Животновъд“, специалност „Пчеларство“ или професия „Работник в животновъдството“, специалност „Пчеларство“ съгласно изискванията на Закона за професионалното образование и обучение	Документ, приложен към заявлението, доказващ наличие на квалификация в областта на пчеларството, към датата на подаване на заявление за подпомагане	10 т.
3. Поне един от пчелините в стопанството на кандидата, в който се отглеждат пчелни семейства към датата на кандидатстване, е регистриран на територията на административна област	Информацията се набира от ИСАК	10 т.

в Северозападен статистически район (NUTS 2)		
4. Поне един от пчелините в стопанството на кандидата, в който се отглеждат пчелни семейства към датата на кандидатстване, е регистриран в землище, което попада в планински район, съгласно приложение № 1 към чл. 3, ал. 3 от Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват	Информацията се набира от ИСАК	10 т.
5. Кандидатът е призната група, организация на производители на мед и пчелни продукти или тяхна асоциация или пчеларско сдружение, регистрирано по Закона за юридическите лица с нестопанска цел *	Информацията се набира от ИСАК	10 т.
6. Кандидатът е регистриран земеделски стопанин за повече от 1 година без прекъсване на регистрацията, считано към датата на кандидатстване	Информацията се набира от регистъра по чл. 7, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители	15 т.
7. Кандидатът има минимум три години опит като пчелар, считано към датата на кандидатстване	Информацията за регистрация на пчелин, собственост на кандидата се набира от ИСАК – справка в Интегрираната информационна система на БАБХ, доказващи три години опит като пчелар	20 т.

Приложение 5.

Критерии за оценка на проектни предложения по интервенции I.G.2.1- I.G.2.5 от Стратегическия план 2023-2027 г. в сектор „Мляко и млечни продукти“

№	КРИТЕРИЙ	ОПИСАНИЕ	МЕТОДОЛОГИЯ	ТОЧКИ
1	Оперативни програми, подадени от кандидати - групи и организации на производители с членове над нормативно определения минимум, към датата на кандидатстване.	Точки се присъждат в случай че кандидатът има над 20 члена към датата на кандидатстване.	Актуална информация за броя на членовете на групи и организации на производители е публична и е достъпна в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.	20
2	Оперативни програми, подадени от кандидати - групи и организации на производители с членове съгласно нормативно определения минимум или над него, към датата на кандидатстване.	Точки се присъждат в случай, че кандидатът е увеличил членовете си двойно в края на оперативната програма.	В оперативната програма е заложено двойно увеличение на членовете до края на изпълнението ѝ. При изчислението се взима предвид броя на членовете към датата на кандидатстване и датата на подаване на последната заявка за плащане на оперативната програма. Актуална информация за броя на членовете на групи и организации на производители е публична и е достъпна в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.	10
3	Проектни предложения, подадени от кандидати, които са признати от министъра най-малко 24 месеца преди датата на кандидатстване.	Точки се присъждат на кандидати, които притежават заповед за признаване от най-малко 24	Актуална информация за датата на признаване на групи и организации на производители е публична и е достъпна на електронната страница на Министерство на земеделието.	10

		месеца преди дагага на кандидатстване.			
4	Оперативни програми, подадени от кандидати – групи и организации на производители, при които е заложен цел концентрация на предложението и пускане на пазара.	Точки се присъждат на кандидати, които са заложили в оперативната програма цел концентрация на предложението и пускане на пазара.	В оперативната програма са заложили интервенции, свързани с постигане на цел концентрация на предложението и пускане на пазара.	15	
5	Оперативни програми, които се създават работни места.	С изпълнение на дейностите и разходите по оперативната програма ще бъде създадено най-малко 1 ново работно място.	В оперативната програма е заложило създаване на най – малко едно ново работно място, като се взема предвид по-високия средносписъчен брой на персонала на организацията/групата от текущата година и от година, предхождаща годината на кандидатстване. Данните от представените счетоводни документи се сравняват с посочените данни за персонала от съответните таблици на оперативната програма.	5	
6	Оперативни програми, подадени от кандидати – асоциации на производители на министъра.	Точки се присъждат на кандидати, които са подадени от кандидати – асоциации на организации на производители.	Актуална информация за признатите асоциации на организации на производители е достъпна на електронната страница на МЗм.	10	
МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ				70	